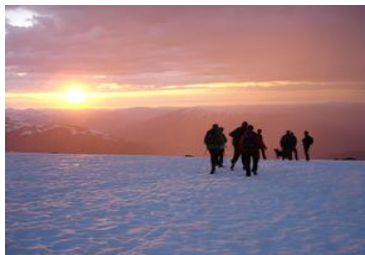
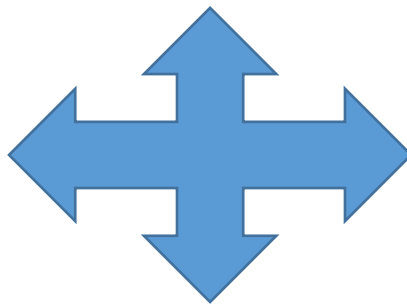

Grane Kommune

Årsmelding 2022

[Telefon: 75 18 22 00](tel:75182200)

www.grane.kommune.no

post@grane.kommune.no

Innholdsfortegnelse

Kommunedirektørens kommentarer	2
DEL 1 - ÅRSBERETNING 2022 – Grane kommune	3
Om årsregnskap og årsberetning	4
Økonomisk stilling og utvikling	5
Driftsresultat 2022	5
Forklaring til vesentlige budsjettavvik	6
Driftsinntekter 2022	7
Driftsutgifter 2022	8
Budsjettgjennomføring	9
Investeringsregnskapet	11
Finansielle måltall	12
Samfunn og økonomiske utfordringer	
Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen	16
DEL 2 - ÅRSMELDING 2022 – Grane kommune	3
Føringer og rammer for drift og utvikling – Lokale utviklingstrekk	18
Befolkning	18
Forventet utvikling	18
Aldersfordeling	19
Arbeid og utdanning	20
Interkommunale samarbeid	21
Politiske styringsorganer - Folkevalgte	23
Organisasjonsstruktur	24
Ansatte	25
Internkontroll, GDPR og etiske vurderinger	25
HR-området, Human resources / Human kapitalen	25
Sykefravær	26
Helse, miljø og sikkerhet	28
Pensjon	28
Seniorpolitikk	28
Likestilling	28
Sentraladministrasjonen	31
Oppvekst og Kultur	33
Teknisk og Næring	43
Helse og Omsorg	48
Prosjektoversikt 2022	54

Kommunedirektørens kommentarer

I dette dokument fremlegges Grane kommunes årsberetning og årsmelding for 2022. Kommuneleven og regnskapsforskriftene har bestemmelser for fremleggelse av årsmelding.

I 2022 er det utarbeidet en egen årsberetning som er datert 31.03.2023.

Denne framgår i del 1 i dette dokumentet.

Det legges fram en årsmeldingen for de enkelte tjenesteområdene som gir en oversikt over de viktigste forhold med hensyn til virksomhet, omfang, økonomi og kvalitet.

Grane kommune har i 2022 bosatt 29 Ukrainske flykninger.

I løpet av 2022 er det jobbet med å etablere NAV Vefsna og Indre Helgeland barnevern.

Hovedhensikten er å at brukerne skal oppleve et bedre tjenestetilbud. Det er organisert som vertskommunesamarbeid med Vefsn som vertskommune.

Nye lavterskeltilbud er etablert i forbindelse med familieenheten, der fokus er på laget rundt familien. Dette er et samarbeid på tvers av enheter Helse og Omsorg - Oppvekst og Kultur.

Vedtatt økonomiplan for Grane kommune innebærer en stram fordeling av tilgjengelige midler med erkjennelse av at kommunens inntekter gir små rom for nye tiltak. En bærekraftig økonomisk utvikling vil være det beste for både innbyggere og ansatte i årene framover.

Utfordringene for 2023 og de kommende årene vil i stor grad preges av den økonomiske handlefriheten. Det er viktig å opprettholde folketallet da dette har stor betydning for rammene vi mottar fra staten.

Digitalisering vil være avgjørende for at man skal kunne klare å levere og forbedre de kommunale tjenestene i tiden som kommer. Grane kommune er en del av Digitale Helgeland, som er et samarbeidsprosjekt mellom flere kommuner på Helgeland. Der brukerne blir satt i sentrum for å skape gode sammenhengende tjenester for innbyggerne, næringsliv og frivilligheten.

Det vil også gi kommunen et ansvar for å hindre digitalt utenforskap. Vi har etablert et Digipunkt i servicetorget som våre innbyggere kan benytte.

Den digitale utviklingen medfører et større krav til digitale ferdigheter og vil kreve økt kompetanse i store deler av organisasjonen. Ved innføring av digitale løsninger vil det bli stadig viktigere med personvern og datasikkerhet. Det vil komme flere utfordringer knyttet til regulering av data, hvordan data lagres og deles. Kommunene vil måtte øke fokus og kompetanse rundt tema informasjonssikkerhet.

Vi er en servicebedrift med mange oppgaver i alle livets faser. Det er ikke mulig å få en virksomhet til å yte tjenester med så høy kvalitet uten dyktige medarbeidere. Det har vært stor innsats gjennom året for å gjøre det beste i krevende tider.

Tusen takk til alle medarbeidere, ledere og tillitsvalgte for stor innsats og godt samarbeid i dette året.

Takker ordfører og folkevalgte for samarbeidet, sammen gjør vi Grane til en god kommune å bo og arbeide i.

Vi har fokus på å være fremoverlent og være med på å skape utvikling med de rammene vi har og søker prosjekt-skjønnsmidler og andre finansieringer der dette er mulig.

Nytt næringsareal i forbindelse med ny E6 ser vi på som en stor mulighet til å sette Grane på kartet som et nytt stoppunkt i Nordland.

Jeg takker for tilliten til å få lov å lede en utrolig spennende organisasjon med dyktige medarbeidere som vil det beste for innbyggerne i Grane.

Anne Kristin Solheim
Kommunedirektør

Del 1

Årsberetning 2022

Om årsregnskap og årsberetning

Fristen for avleggelse av årsregnskap 2022 var 22.02.23. Grane kommunes årsregnskap for 2022 med dokumentasjon ble levert kommunerevisjonen 15.02.23.

Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. Årsregnskap med årsberetning overleveres kontrollutvalg og revisjon samt formannskap og kommunestyre for videre behandling.

Regnskapet er avlagt etter regnskapsforskrifter som gjelder for kommuner og fylkeskommuner. Kommuneregnskapet er finansiert orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Grane kommune har ikke kommunale foretak (KF), lånefond eller interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekt. Det vil si: kommunen har ikke regnskap som skal konsolideres.

Det kommunale regnskapet er tredelt med:

➤ **Driftsregnskap**

I driftsregnskapet føres kommunens driftsutgifter og driftsinntekter herunder renter som en har gjennom året.

➤ **Investeringsregnskap**

I investeringsregnskapet føres alle utgifter og inntekter som vedrører nybygg og faste investeringer, beløp over ca. kr. 100.000,- og økonomisk levetid på minst 3 år.

➤ **Balanseregnskap**

I balanseregnskapet skal status for kommunens eiendeler, gjeld og bokført egenkapital fremkomme.

Kravene til årsberetning følger av kommunelovens § 14-7.

Årsberetningen skal redegjøre for:

- A. Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
- B. Vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.
- C. Virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne.
- D. Tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.
- E. Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling.
- F. Likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Driftsresultat 2022

Netto driftsresultat 2022 kr. 5.216.754,-

2,58 % av driftsinntekter

Utviklingen av driftsresultat fremkommer som differansen mellom kommunens utgifter og kommunens inntekter. Driftsresultatet tilsvarer det kommunen har av handlefrihet til investeringer og avsetninger.

Til forskjell fra brutto driftsresultat er det i netto driftsresultat gjort fradrag for netto rente- og avdragsbelastning, mens virkningen av avskrivningskostnadene er eliminert. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og er dermed et uttrykk for kommunenes økonomiske situasjon.

Et netto driftsresultat på rundt 2 prosent over en lengre tidsperiode er ansett som et tegn på en sunn kommuneøkonomi. Statsforvalterens anbefaling 1,75 %.

Tabellen nedenfor angir kommunens totale driftsinntekter, netto driftsresultat i kroner, og netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter. Tilskudd/lån gitt fra Vefsnafondet og premieavviket pensjon påvirker kommunens totale driftsresultat.

Resultatoppstilling	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Skatteinntekter	39 892	38 988	34 842	35 715	35 736	32 445
Eiendomsskatt	10 328	10 525	10 302	7 396	6 950	6 409
Rammetilskudd	87 173	86 623	83 505	77 930	73 608	75 209
Andre driftsinntekter	64 746	58 870	56 463	60 251	58 675	51 814
Sum driftsinntekter	202 139	195 006	185 112	181 292	174 969	165 877
Driftsutgifter	205 356	189 004	190 086	176 611	169 109	164 691
Finansinntekter	5 037	4 457	3 383	6 467	4 731	4 483
Finansutgifter	11 354	11 201	11 032	9 708	8 240	8 206
Motpost avskrivning	14 751	12 881	9 020	8 683	8 794	8 205
Netto driftsresultat	5 217	12 139	-3 603	10 123	11 145	5 668
Nto driftsresultat i %	2,58	6,23	-1,97	5,59	6,37	3,42

Kostra-tall for 2022 viser et netto driftsresultat for kommunene samlet på 3 % i 2022. I kostragruppe 14 som vi tilhører er tallet 2,6 %. Netto driftsresultat er 9,5 mill. kr høyere enn regulert budsjett. I hovedsak skyldes dette høyere driftsinntekter enn budsjettet, høyest avvik på «Overføring og tilskudd fra andre» (i hovedsak refusjon sykelønn og momskompensasjon) og 5 mill. kr i økt rammetilskudd. Netto finansutgifter ble 1,5 mill. kr lavere enn regulert budsjett.

Skatteinntekter: Skatteinngangen for Grane kommune ble på 39,9 mill. kr, det er kr 900 000 høyere enn 2021 og kr 855 000 høyere enn opprinnelig budsjett.

Rammetilskudd: Rammetilskuddet ble på 87,2 mill. kr, det er kr 550 000 høyere enn 2021 og 4,7 mill. kr høyere enn opprinnelig budsjett. Det er gitt ekstrabevilgninger i forbindelse med covid-19 på kr 900 000 og ekstra skjønnsmidler på kr 600 000 til interkommunal beredskapskoordinator.

Andre driftsinntekter: Kommunen har mottatt 1,5 mill. kr til styrking av legevakttjenesten. Tilskudd fra IMDI for bosetting av ukrainske flyktninger er på 4,7 mill. kr og 1,8 mill. kr av dette er avsatt til bundne driftsfond.

Netto konsesjonskraft inntekt år 2022 var kr 1 294 901 og i år 2021 var den kr 573 229. Utbytte fra Helgelandskraft AS var i 2022 kr 2 572 416 og kr 332 000 mindre enn i 2021.

Finansområdet: Finansområdet viser et positivt avvik på 1,5 mill. kr. Grunnen til dette er økte renteinntekter i år 2022 sammenlignet med år 2021.

Beregning av minimumsavdrag i henhold til kommuneloven § 14-18 viser at vi har betalt tilstrekkelig med avdrag. Kommunen bør ta sikte på å øke avdragsutgiftene for å redusere en høy lånegjeld.

Lønnsoppgjøret: Det ble i budsjettet for 2022 tatt høyde for lønnsøkning på 2,8 % på art 010 Lønn faste stillinger på det enkelte ansvarsområdet. I tillegg ble det satt av en lønnsnett på 2 mill.kr som fordeles i løpet av året. Årslønnsvekst i KS-området fra 2021 til 2022 ble 3,84 %. Den 17. februar 2023 kom Rikslønnsnemda med resultatet etter lønnstvistene med lærerorganisasjonene og for Grane kommune utgjorde etterbetalingen til lærerne i år 2022 kr 120 000.

Samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner: Årets budsjettavvik utgjør kr 5 490 466 (mindreforbruk). Mindreforbruket er avsatt til disposisjonsfondet og beholdningen på fondet etter dette er på kr 36 924 390.

Forklaring til vesentlige budsjettavvik

Ifølge kravene til årsberetning skal det redegjøres for beløpsmessige budsjettavvik. I tillegg stilles det krav om å redegjøre for eventuelle vesentlige brudd med kommunestyrets premisser for hva bevilgningene skal kunne brukes til. Dette omtales under kap. 2.0.

Økonomisk oversikt – drift med kommentarer av vesentlige budsjettavvik

Regnskap	Regnskap 2022	Budsjett 2022 Regulert	Budsjett 2022 Vedtatt KS des -21	Avvik i hele tusen	Regnskap 2021
9 Sum driftsinntekter	-202 139 279	-173 080 333	-174 620 733	-29 059	-195 005 947
15 Sum driftsutgifter	*190 605 626	*169 533 781	*161 395 268	21 072	176 123 036
22 Finansinntekter	-5 037 342	-3 737 970	-2 455 848	-1 299	-4 457 687
22 Finansutgifter	11 354 241	11 529 514	12 076 738	-175	11 201 286
31 Netto avsetninger	5 216 754	-4 244 992	3 604 575	9 462	12 139 312
Mindre-/merforbruk	0	0	0	0	0

*eksl. avskrivninger

Driftsinntekter 2022

Kommunens driftsinntekter pr.
innbygger – 2022:

144 640 kroner

Kommunens brutto driftsinntekter i 2022 ble 29 mill. kr høyere enn regulert budsjett.

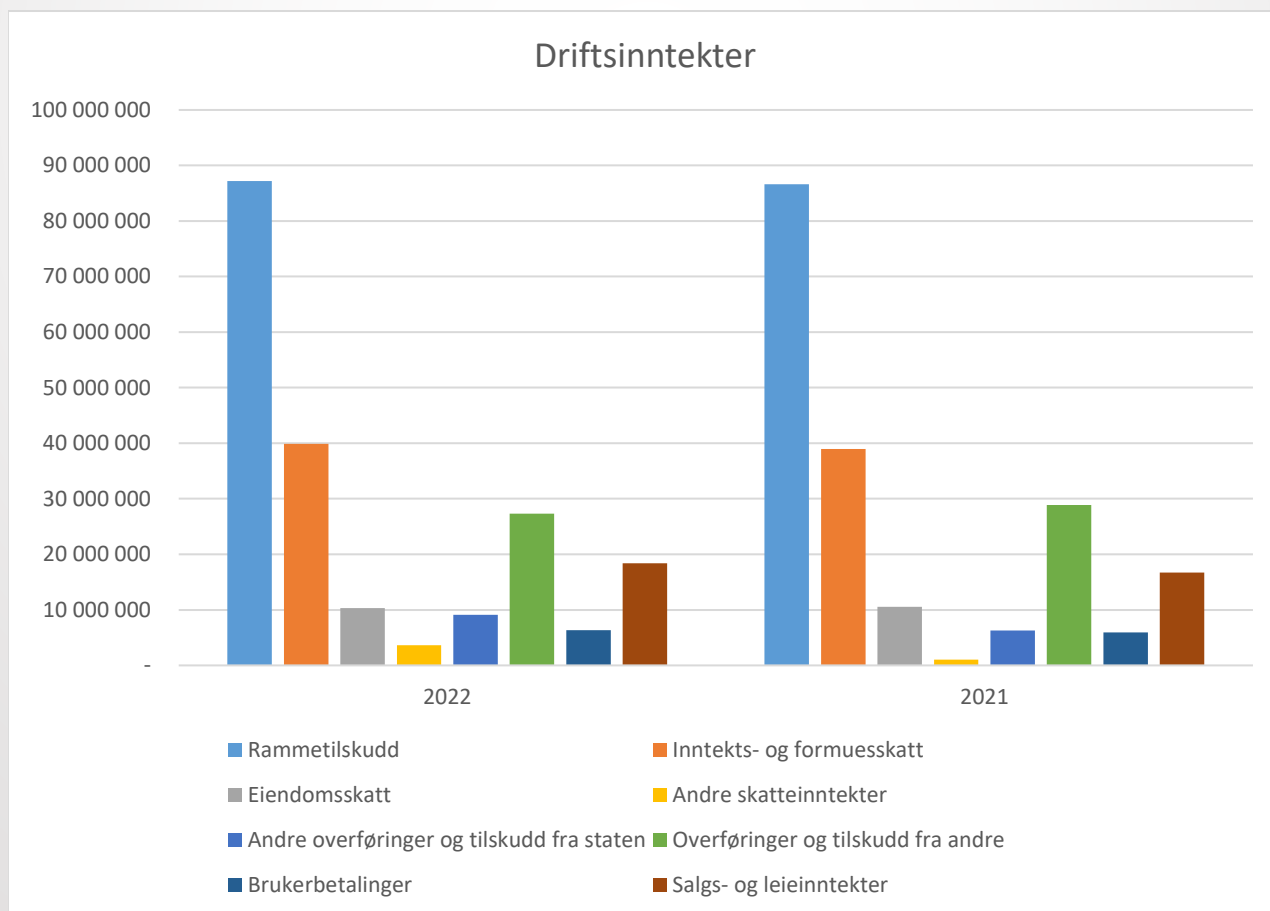
De største avvikene forklares slik:

Husleieinntekter: Økning med kr 894 000 grunnet økt utleie generelt og i forbindelse med bosetting av flyktninger.

Sykepengerefusjon: Med økt sykefravær og svangerskapspermisjoner ble refusjon 3,4 mill. kr høyere enn budsjettet.

Rammetilskudd: Økt inntekt med 4,7 mill. kr fra revidert budsjett forklaring ligger under pkt. 1.1.

Overføring fra staten: Budsjettet med 1,7 mill. kr og regnskapet viser 9,1 mill. kr og det gir et positivt avvik på 7,4 mill. kr. Hovedgrunnen er mottatt tilskudd fra IMDI for bosetting av flyktninger på 4,7 mill. kr og 1,5 mill. kr for styrking av legevakttjenesten.

Tabell viser ulike typer driftsinntekter for år 2022 og år 2021.

Driftsutgifter 2022

Kommunens driftsutgifter
pr. innbygger – 2022:

142 564 kroner

Kommunens brutto driftsutgifter (ekskl. avskrivning) i 2022 ble 21 mill. kr høyere enn regulert budsjett. En del av forklaringen på avvikene er den kraftige prisstigningen på mange varer og tjenester.

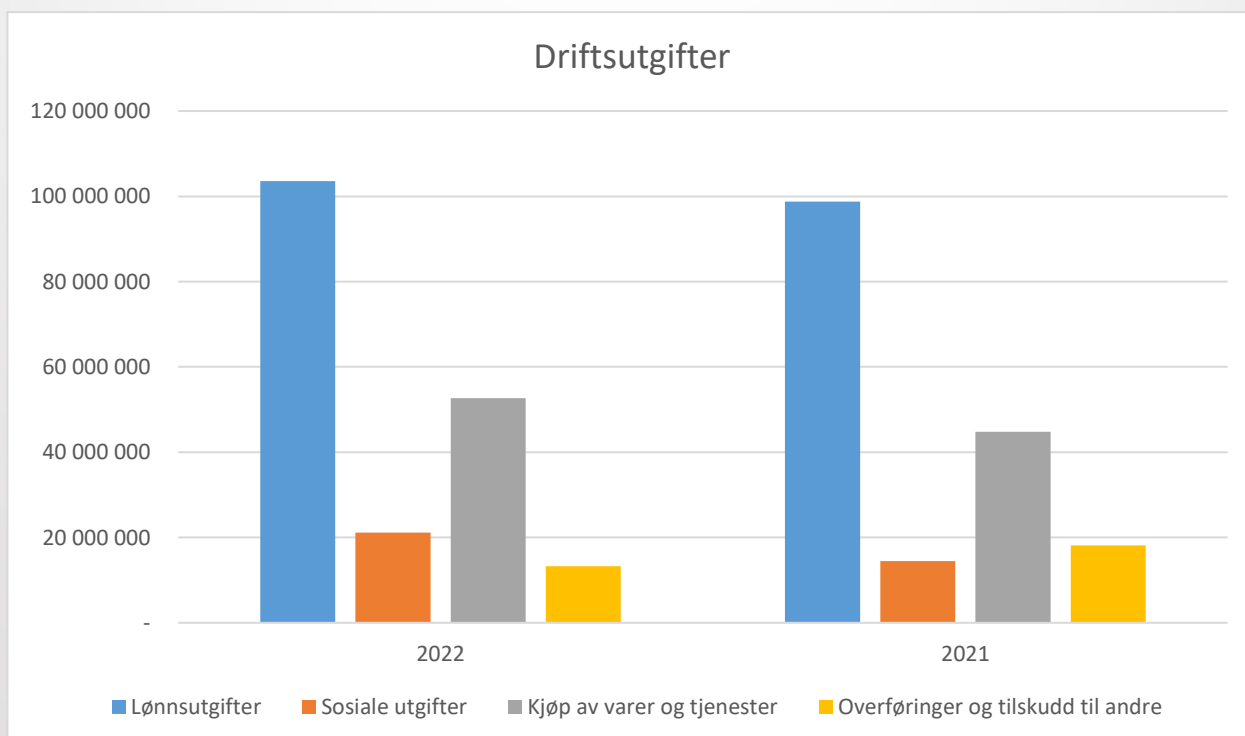
De største avvikene forklares slik:

Lønnsutgifter: Lønnsutgifter viser et forbruk som er 1,5 mill. kr høyere enn det regulerte budsjettet. Korrigerer vi for merinntekt på refusjon sykelønn (3,4 mill kr) blir det et mindreforbruk på 1,9 mill. kr. Men dette må også ses i sammenheng med kjøp av tjenester.

Kjøp fra andre kommuner: Pr. 01.07.22 gikk Grane kommune inn i et vertskommunesamarbeid med Vefsn på barnevern. Dette ble ikke budsjettet slik for 2022 og utgiften fra 2. halvår ble ført på kjøp fra Vefsn kommune med 1,4 mill. kr. Med økt behov for ressurser i barnevernet ble avviket et merforbruk på 1,3 mill. kr. for hele året.

Kjøp av veterinærtjenester og legetjenester: Veterinærtjenesten i år 2022 fikk en betydelig økning i utgift. Økningen utgjorde 1,2 mill. kr i forhold til regulert budsjett. Dette på grunn av bemanningsutfordringer og sykemeldinger. Når det gjelder legetjenesten ble kommunen nødt til å kjøpe tjenester fra byrå i større grad enn budsjettet på grunn av oppsigelse fra kommunelege 1 og 2. Avvik mellom regnskapet og regulert budsjett på kjøp av legetjenester er på 2,6 mill. kr.

Innkjøp inventar og utstyr: Det ble i løpet av året behov for å kjøpe inn en del IT-utstyr til introduksjonsprogrammet til flyktingene, utstyr til Kommunehusparken, gapahuk Simskardet og lignende prosjekt. Disse innkjøpene ble dekket av mottatte tilskudd og bruk av fondsmidler og belaster derfor ikke driftsregnskapet netto. Til sammen vises et avvik på 2,8 mill. kr på inventar og utstyr.

Tabell viser ulike typer driftsutgifter for år 2022 og år 2021.

Tabellen nedenfor viser utviklingen av mindreforbruk de siste årene:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mindreforbruk (overskudd)	4.126.919	4.328.459	2.698.615	3.086.803	8.364.892	5 490 466

Ihht. ny kommunelov, gjeldende fra 01.01.2021, er mindreforbruk 2022 kr. 5 490 466,- avsatt disposisjonsfond direkte.

Budsjettgjennomføringen

Budsjettgjennomføringen omhandler i hvilken grad de politiske vedtatte budsjetttrammer (netto) er overholdt. Det skal utarbeides tertialvise økonomirapporter fra hvert ansvarsområde hvor avvik kommenteres og tiltak settes inn bl.a i form av budsjettreguleringer. Tertialrapportene pr. 30.04. og 31.08. behandles av formannskapet og kommunestyret. Tabellen under viser en sammenstilling av sum utgifter og inntekter, og avviket mellom (regulert) budsjett og regnskap for virksomhetsområdene (jfr. bevilgningsoversikt drift)

Oversikt over resultatene 2022 områdevis:

Virksomhetsområde	Regnskap 2022	Budsjett 2022 Regulert	Budsjett 2022 Vedtatt KS des -21	Avvik i hele tusen	%	Regnskap 2021
0 Politiske styringsorgan	6 911 183	7 013 904	7 333 904	-103	-1	2 899 406
1 Sentraladministrasjon	15 814 594	14 446 881	12 117 913	1 368	9	11 988 755
2 Oppvekst - Kultur	42 654 383	41 107 648	40 169 162	1 547	4	40 823 043
4 Teknisk - Næring	34 295 203	34 360 813	32 241 820	-66	-0	35 125 932
5 Helse - Omsorg	43 587 326	41 994 632	39 839 172	1 593	4	38 817 813
6 NAV	1 052 209	1 497 085	1 819 865	-445	-30	1 644 380
8 Finans	-144 173 307	-140 420 963	-133 521 836	-3 752	3	-131 017 199
9 Pensjon	-141 591	0	0	-142	0	-282 130

I årsmeldingen vil kommunalsjefene kommentere mer detaljert rundt sine ulike virksomhetsområder.

Her vil vesentlige avvik kommenteres pr. virksomhetsområde:

1. Sentraladministrasjon

Ansvar 1300 Informasjonsteknologi: Merforbruk på 1,3 mill. kr. og dette skyldes økning i telefon- og datakommunikasjonsutgiftene med kr 448 000. I tillegg ble det behov for økt kjøp av konsulenttjenester med kr 558 000. Utgifter til datalisenser har også økt i takt med digitaliseringsbehovet.

2. Oppvekst - Kultur

Ansvar 2700 Barnevern: Merforbruk på 1,3 mill. kr. og denne tjenesten er vanskelig å budsjettere for behovene vil variere fra år til år. Fra 01.07.22 inngikk Grane kommune et vertskommunesamarbeid med Vefsn kommune på barneverntjenesten.

Ansvar 2800 Familieenheten: Merforbruk på kr 344 000 og dette er en nyopprettet tjeneste som skal hjelpe barn og foreldre gjennom hele oppveksten med store eller små utfordringer. Et lavterskel tilbud som skal virke forebyggende og gi barn og unge en god start og vei inn i voksen livet.

5. Helse - Omsorg

Ansvar 5000 Pleie og omsorg administrasjon: Merforbruk på kr 763 000. Dette skyldes flere utgiftsposter; økte lisenser på programvarer, bruk av ekstrahjelp og kjøp av inventar og utstyr.

Ansvar 5700 og 5701 legetjenesten og legevakt: Merforbruk på kr 800 000 som oppstår grunnet mer innleie av leger via bemanningsbyrå. Har vært vanskelig å få søkere til de ledige legestillingene.

8. Finans

Ansvar 8000 Skatter: Økt skatteinntang på kr 856 000 mer enn budsjettet.

Ansvar 8100 Overføring: Renteinntekter på 1,8 mill.kr i år 2022 og 1,3 mill.kr mer enn budsjettet.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avlagt i balanse.

Avvik i investeringsregnskapet: Sum brutto investeringsutgifter. Inntektene knyttet til investeringer er ikke tatt med. Det er kun vesentlige avvik som kommenteres. Jfr. bevilgningsoversikt investering.

Investering		Regnskap	Budsjett reg.	
Prosjekt:		2022	2022	Avvik
9103/4103	Kunstgressbane påkostning	1 190 625	1 250 000	-59 375
9403/4403	Tannklinikk ombygging	223 821	1 250 000	-1 026 179
9415/4417	Velferdsteknologi helsetun	401 298	0	401 298
9420/4420	Vannlekkasjer GBU	0	625 000	-625 000
9420/4421	Låssystem GBU	0	437 500	-437 500
9420/4422	Arbeidsrom GBU Stormoen	305 486	312 500	-7 014
9420/4423	Barnehagen oppgradering	0	1 250 000	-1 250 000
9430/4430	Varmepumper – Flykt.boliger	0	450 000	-450 000
9440/4440	Grane kirke	0	312 500	-312 500
9504/4502	Bjorbekk bru	243 900	0	243 900
9504/4503	Østre Bogfjellmo bru	712 547	600 000	112 547
9504/4510	Finsåsbrua	296 920	500 000	-203 080
9506/4506	Turmovegen bergskjæringer	0	625 000	-625 000
9612/4612	Grunnvannsbrønn Fellingfors	0	2 250 000	-2 250 000
9703/4703	Kantklipper	914 188	625 000	289 188
9802/4802	Ballbinge Stormoen	493 571	750 000	-256 429
9806/4806	Laksvollen Næringsområde	0	1 250 000	-1 250 000
9807/4807	Ladestasjon El-bil	177 269	187 500	-10 231
9808/4812	Brannutstyr- beredskap	30 102	0	30 102
	SUM INVESTERINGER	4 989 727	12 675 000	-7 685 273

Avviket (sum mindretgift) er på 7,7 mill. kr. Flere av prosjektene ble ikke oppstartet i 2022 men er med på investeringsplanen 2023-2026. Investeringene blir ikke startet opp før prosjektene er helt «modne» så derfor ble det utsatt oppstart. En annen grunn er mangel på ressurser på avdeling Teknisk-Næring. De prosjekter som viser budsjettavvik i 2022 (positive tall under avvik) i tabellen ovenfor er i hovedsak finansiert med merinntekt, fra bl.a. momskompensasjonen og tilskudd.

Finansielle måltall

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Rapportering tilbake på de finansielle måltallene blir derfor en sentral del av årsberetningen.

Måloppnåelse finans

	Måltall	R 2022	R 2021	R 2020	R 2019
Driftsinntekter		202 139	195 006	185 112	183 423
Netto driftsresultat		5 217	12 139	-3 603	10 123
Netto dr.res i % av driftsinntekt	2,0	2,6	6,2	-1,9	5,5
Disposisjonsfond		36 924	36 109	24 671	12 917
Disposisjonsfond i % av driftsinntekt	8,0	18,3*	18,5*	13,3	7,0
Netto lånegjeld		150 136	148 979	161 074	116 035
Gjeldsgrad	75,0	74,3	76,4	87,0	63,2

*Hvis pensjonsfond holdes utenfor (kr. 6 217 744) blir % vis av driftsinntektene 15,2 %.

Lånegjeld

Gjeldsbelastning og konsekvensene ved låneopptak har stor betydning for driften og er svært viktig for den økonomiske styringen i nesten alle norske kommuner. Det bør derfor knyttes noen indikatorer til finansieringsstruktur og rente- og avdragsbelastning. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter sier oss hvor mye av kommunens langsiktige gjeld som skal betjenes av kommunens ordinære driftsinntekter. Det finnes flere indikatorer og nøkkeltall. Et viktig poeng med nøkkeltall knyttet til finansiering er at kommunen ønsker å begrense hvor stor andel av inntektene som går til å betjene gjeld.

Kommunens langsiktige gjeld har økt fra 116 mill. kr i 2019 til 150,1 mill. kr i 2022 (ekskl. videreutlån). Økningen i lånegjeld fra 2019 skyldes i hovedsakelig låneopptak til bygging av Helsetunet. Økningen i lånegjeld fra 2021 til 2022 er på 1,1 mill. kr. og det er differansen mellom låneopptak på 8,9 mill. kr og det som er betalt i avdrag på 7,8 mill. kr. Mye av låneopptaket står som ubrukte lånemidler pr. 31.12.22 og er lagt inn i investeringsplanen for år 2023.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ses gjennomgående på som det viktigste måltallet for kommunal økonomi. Netto driftsresultat som resultatmål viser hvor mye av driftsinntektene som er disponible til avsetninger eller finansiering av investeringer. Tallet må ses på over flere år. Pr. i dag er resultatgrad det eneste nøkkeltallet hvor det er gitt sentrale føringer. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har gitt anbefalinger at tallet bør være 1,75 %. Grane kommunes resultatgrad i 2022 er 2,6 og er derfor innenfor anbefalingene. Det blir viktig framover å holde resultatgraden på dette nivået og helst forbedre den for at vi skal kunne foreta gode og nødvendige investeringer i framtiden.

Disposisjonsfond

Kommunen bør ha tilstrekkelig buffer til å håndtere midlertidige og uventede fall i inntekter eller økte utgifter. Nivået på kommunens tjenestetilbud skal kunne videreføres uten å bli påvirket av slike midlertidige svingninger. Nivået på kommunens buffer må avspeile kommunens eksponering for risiko. Vedtatte finansielle måltall i Grane kommune er at vi skal ha et disposisjonsfond som er på minst 8 % av driftsinntektene. Dette målet ble nådd i 2020 ved at disposisjonsfondet ble styrket med 11,7 mill. kr. Fondet utgjør pr. 31.12.22: 36,9 mill. kr. Måltallet ble 18 %.

Likviditet og arbeidskapital

Arbeidskapitalen og langsiktig gjeld angir henholdsvis kommunenes likvide stilling og gjeldsbelastning. Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer og fordringer på stat, andre kommuner og private, men fratrukket kassakredittlån, sertifikatlån og leverandørgjeld.

Kommunen må ha en likviditetsbeholdning av en viss størrelse siden inn- og utbetalinger ikke kommer til samme tid. Ved å korrigere arbeidskapitalen for forhold som bundne fond og ubrukte lånemidler får vi arbeidskapitalens driftsdel. Arbeidskapitalens driftsdel viser kommunens grunnlikviditet - den delen av omløpsmidlene som ikke er gjeld eller på annen måte knyttet til bestemte formål.

Sammen med langsiktig lånegjeld uttrykker arbeidskapitalen kommunenes finansielle handlefrihet. Utviklingen i arbeidskapital er skapt av frigjorte midler med fradrag for det som er brukt til investeringer. Utviklingen i langsiktig gjeld bestemmes av forholdet mellom nye låneopptak og avdrag på tidligere opptatte lån og viser kommunens gjeldsbelastning.

Sum omløpsmidler (OM)

- Fond (eksl. disposisjonsfond)
- Ubrukte midler eksterne lån (U. Lån)
- Kortsiktig gjeld (KG) :
- = Arbeidskapitalens driftsdel (AK drift)

Tabellen nedenfor viser utviklingen av arbeidskapitalens driftsdel og i prosent av totale driftsinntekter.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Endr OM	3 194 336	28 085 483	26 284 780	-35 051 152	3 369 495	8 798 707
Endr KG	-670 925	-2 417 777	-17 242 614	6 533 897	4 661 323	2 717 936
Endr. AK	2 523 411	25 667 706	9 042 166	-28 517 254	8 030 818	11 516 643
% AK drift	1,53	14,67	4,99	-15,41	4,12	5,97

Arbeidskapital i % av driftsinntekter har økt med 1,85 % fra 2021 til 2022.

Fondsavsetninger

Tabellen nedenfor viser utviklingen i de ulike typene fond kommunen har avsatt:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bundne kapitalfond	709 525	128 233	253 164	3 564 974	514 310	2 049 943
Ubundne kapitalfond	1 115 921	1 492 240	554 600	483 353	487 045	540 737
Bundne driftsfond	40 132 117	46 231 504	53 327 192	39 033 666	34 144 338	36 996 195
Disposisjonsfond	14 438 082	18 760 074	12 917 579	24 671 852	36 109 492	36 924 390
Totalt	56 395 308	66 612 051	67 052 535	67 753 845	71 255 185	76 511 265

Samfunn og økonomiske utfordringer

Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolknings sammensetning. Dette har gitt oss store utfordringer de senere år knyttet til å tilpasse utgiftssiden i forhold til inntektene.

Grane kommune har et stadig press på økonomien som må vies stor oppmerksomhet. Investeringer i forbindelse med bygging av ny E6 og etablering av næringsområdet Laksvollen, brannstasjon, brannbil og påkostninger skole, barnehage, vann og avløp m.m vil de neste årene by på store utfordringer. Vi må tilpasse driften i forhold til nødvendige låneopptak og påfølgende renter og avdrag. I tillegg er det større krav og forventninger til kommunale tjenester. Grane har de siste årene klart å sette av økonomiske reserver. Det er viktig for å kunne håndtere svingninger i behov og endringer som kan skje bl.a i inntektssystemet, renteøkning og lignende. Når kapitalkostnadene på lån løper for fullt er det viktig at kommunen har tilpasset driftsutgifter på et nivå som vil føre til at vi beholder et netto driftsresultat som er over det som er anbefalt og i henhold til vedtatte finansielle måltall på 2 %.

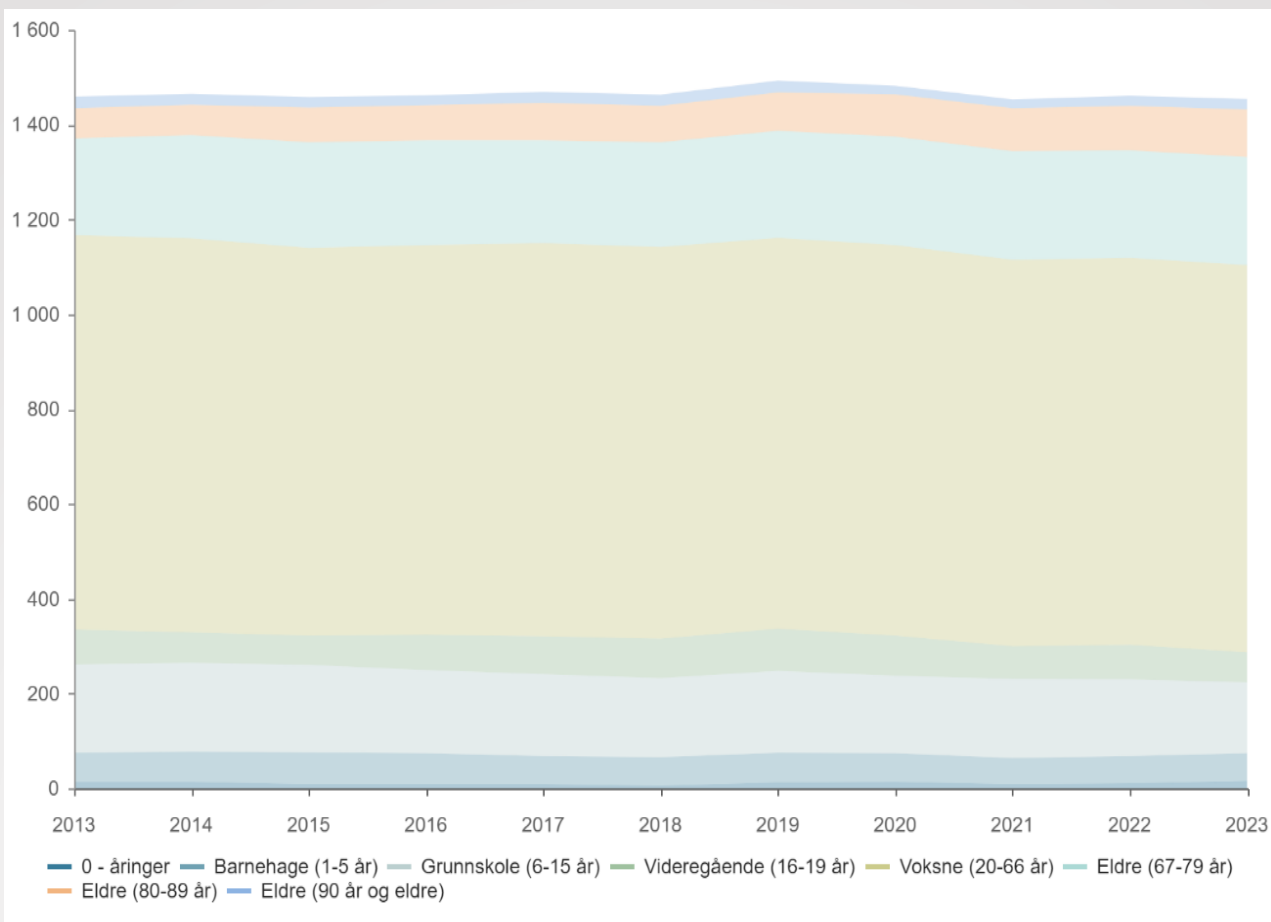
Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen er av stor betydning for en kommunes økonomi. Med utgangspunkt i innbyggerne, og deres behov, skal infrastrukturen utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne. Tabellen fra SSB viser at folketallet har økt fra 2021 til 2022 med 8 innbyggere. Grunnen til dette er bosetting av 30 flyktninger i 2022.

Grane	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Innbyggere	1462	1469	1463	1493	1482	1453	1461

Også sammensetningen av innbyggerne påvirker rammetilskuddet. Hvis antall barn i aldersgruppen 6-15 år (grunnskolealder) endres, vil dette påvirke kommunens inntekter gjennom inntektssystemet i betydelig grad. Det samme vil gjelde hvis antall eldre endres fordi disse to gruppene er sterkt vektlagt gjennom utgiftsfordelingen i inntektssystemet. Utviklingen er økt antall i gruppen eldre i forhold til barn og dette vil ha stor betydning for utviklingen av tjenestetilbudet i vår kommune.

Oversikt over sammensetningen av innbyggerne i Grane Kommune pr. 31.12.22:

Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen

Her skal det gis opplysninger om utviklingen i tjenester og hvordan utviklingen har vært i forhold til måltall i årsbudsjettet. Etter kommuneloven skal årsbudsjettet vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger og de målene og premisser som budsjettet bygger på. Budsjettpremissene skal være politikernes premisser for hva administrasjonen skal oppnå for de rammene/bevilgningene de har fått på et område. De skal være så tydelige og objektive at det er mulig å måle i hvor stor grad budsjettpremissene er oppfylt og kommunedirektøren skal i årsberetningen gi dekkende opplysninger om eventuelle avvik.

Budsjettpremissene for år 2022 ble vedtatt i kommunestyret den 14.12.22. Grane kommune bygger økonomiplan 2022 – 2025 og årsbudsjett 2022 på følgende budsjettpremissene:

- 24 sykehjemsplasser. Dette er innfridd. Grane kommune har 24 sykehjemsplasser på nytt Helsetun.
- 100 % barnehagedekning. Full barnehagedekning til alle barn som ønsker barnehageplass i 2022.
- 30 % el-biler. Bilparken til Grane kommune begynner å bli gammel. Mest fossile biler. Etter hvert som vi skifter ut, byttes det til el- biler der dette er tjenlig. Ikke nådd mål om 30%.
- Lærertetthet: max 15 elever pr. lærer på 1.-4. trinn og max 20 elever pr. lærer på 5.-10. trinn. Grane kommune oppfyller denne normen.
- 50 % heltidsstillinger i pleie og omsorg. Det jobbes kontinuerlig med heltidskultur. Det er et mål med 100% stillinger, vi har noen som ikke ønsker full stilling. Grane kommune deltar på bemanningsledelse- oppgaveløsning og arbeidsplanlegging.

Del 2

Årsmelding 2022

Føringer og rammer for drift og utvikling – lokale utviklingstrekk

Befolkning

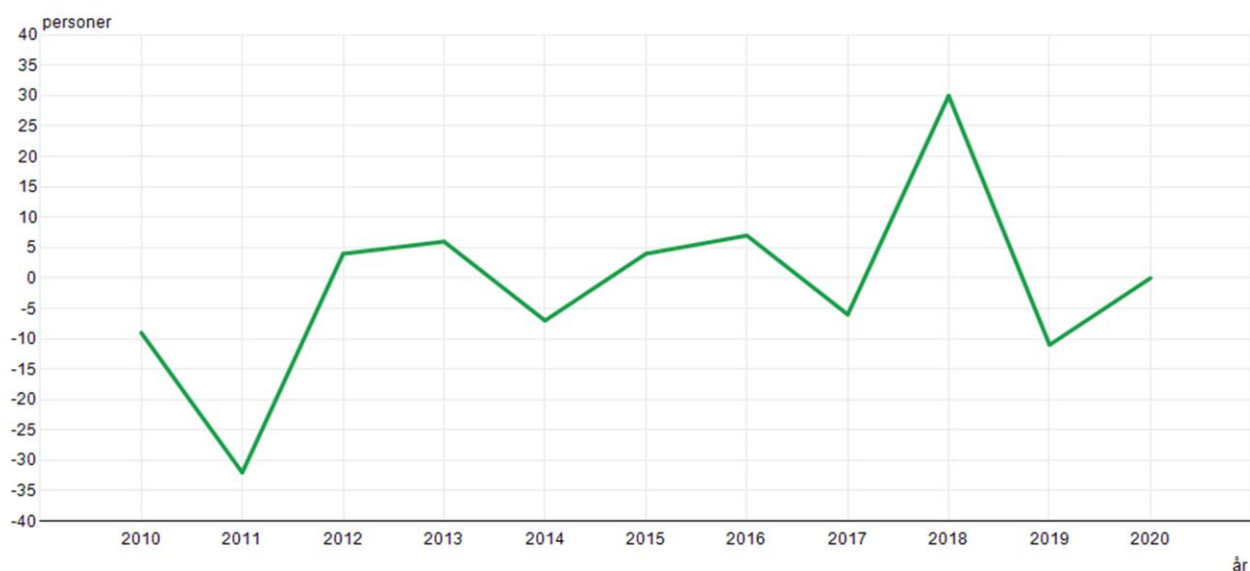
Folketallet i Grane kommune
4. kvartal 2022

1 454 innbyggere

Folketallet i Grane kommune
4. kvartal 2021

1 461 innbyggere

06913: Befolkning og endringer, etter år. Grane, Folketilvekst.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4. kvartal 2021 hadde Grane kommune 1461 innbyggere. Det er en nedgang på 7 personer i 2022. De to foregående årene hadde også nedgang, etter noen år med positive befolkningstall.

Forventet utvikling

Befolkning i Grane kommune - 2030

1 416 innbyggere

Befolkning i Grane kommune - 2050

1 350 innbyggere

Fortsetter nedgangen i dagens tempo vil det gå hurtigere enn SSB sine framskrivinger.

Aldersfordeling

Befolkning, etter region, kjønn, alder, statistikkvariabel og år

	Menn	Kvinner
0-4 år	34	35
5-9 år	29	29
10-14 år	46	35
15-19 år	41	38
20-24 år	53	32
25-29 år	28	33
30-34 år	49	44
35-39 år	32	35
40-44 år	36	32
45-49 år	40	43
50-54 år	52	52
55-59 år	63	52
60-64 år	51	46
65-69 år	49	43
70-74 år	52	39
75-79 år	43	46
80-84 år	37	34
85-89 år	17	12
90-94 år	11	6
95-99 år	0	3
100 år eller eldre	0	2

Arbeid og utdanning

Inntekt etter skatt for husholdningene

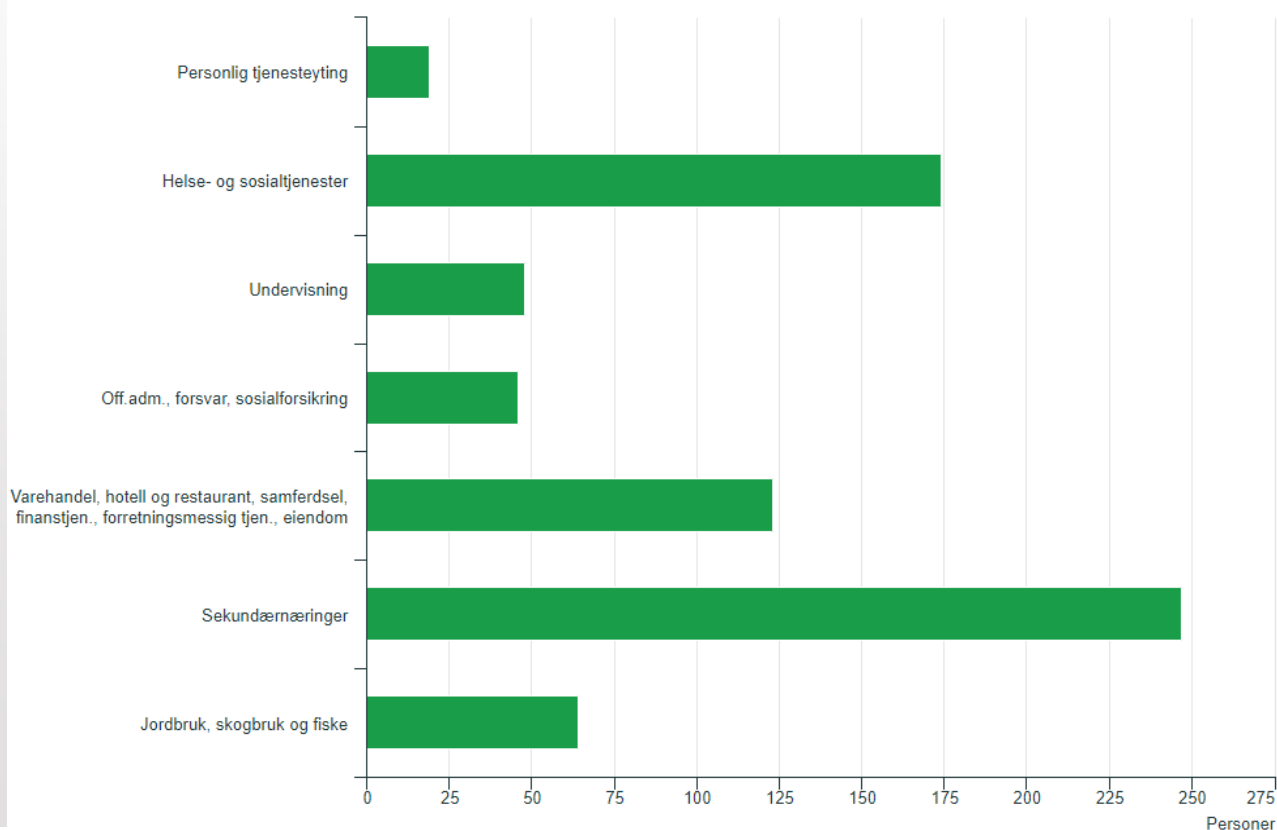
Personer 16 år og over, etter region, nivå, kjønn, statistikkvariabel og år

	Grane
Grunnskolenivå	430
Videregående skolenivå	549
Universitets- og høghskolenivå, kort	179
Universitets- og høghskolenivå, lang	35
Uoppgitt eller ingen fullført utdanning	7

Hva innbyggerne arbeider med?

Sysselsatte per 4. kvartal, etter region, næring (SN2007), statistikkvariabel og år

Grane

Innbyggere som pendler til jobb i annen kommune 2022

268 personer

Innbyggere som pendler inn til jobb i kommunen 2022

99 personer

Interkommunalt samarbeid

Grane kommune er med i mange interkommunale samarbeid, noen sammen med kun en annen kommune, andre sammen med mange kommuner. Hovedsakelig drives det interkommunale samarbeidet gjennom vertskommunemodellen.

Bakgrunnen for det interkommunale samarbeidet er:

- behov for særkompetanse/sårbarhet
- uforholdsmessig dyrt å drive tjenestene i egen regi
- vanskelig å rekruttere kompetanse i små stillingsandeler

Viktige fagområder	Deltakerkommuner
Studiesenteret RKK Vefsn – Regionalt kontor og kompetanseutvikling	Grane, Vefsn, Hattfjelldal, Hemnes
PPT – Pedagogisk psykologisk tjeneste	Grane, Hattfjelldal, Vefsn
Barnevern	Vertskommunesamarbeid Grane og Vefsn (Indre Helgeland barneverntjeneste)
NAV	Vertskommunesamarbeid Grane, Hattfjelldal, Vefsn
Karrieresenteret	Grane, Hattfjelldal, Vefsn, Hemnes
Helgeland Museum	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
Veterinær	Grane (vertskommune) og Hattfjelldal
Legevakt	Grane og Hattfjelldal
Legevaktsformidling (Utføres av Helgelandspsykehuset)	Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord, Nesna, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad
Krisesenter	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Vefsn, Grane, Hattfjelldal og Hemnes
Helgeland interpolitiske råd	Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Træna, Vefsn, Grane, Brønnøy, Sømna, Vega, Bindal og Vevelstad
Helgeland Reiseliv	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
GIS - Geografisk informasjonssystemer	Vefsn, Hattfjelldal og Grane
HIUA - Helgeland interkommunalt utvalg for akutt forurensing	Helgelandskommuner
Brannvern	Kjøper Brannsjef av Vefsn kommune
HEVA- Helgeland vann og avløp	Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega og Vevelstad
SHMIL – Søndre Helgeland miljøverk	Alstahaug, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Herøy, Leirfjord og Sømna Vefsn, Vega og Vevelstad
Revisjon Midt-Norge	Grane + 50 andre kommuner
SEKON - Sekretariatsfunksjon for kontrollutvalg	Grane, Hattfjelldal, Rana, Hemnes, Vefsn, Nesna, Hemnes og Lurøy
Digitale Helgeland	Omh. digitalisering mellom 15 kommuner på Helgeland
Fakturaskanning	Hattfjelldal
Arkiv i Nordland	Nordlandskommuner og Nordland fylkeskommune

I tillegg til nevnte samarbeid om tjenesteproduksjon deltar Grane kommune i andre samarbeid og organisasjoner, som:

- Helgeland Friluftsråd: Rådet skal være medhjelpere i f.m. spillemiddelsøknader, planlegging (folkehelseplan) mv.
- Vefsna regionalpark: Parken skal styrke og ivareta Vefsnaregionens kultur- og naturbaserte næringsliv. Et samarbeid mellom kommunene Grane, Hattfjelldal og Vefsn.
- MidtSkandia-samarbeid: Formålet er å utvikle MidtSkandia-regionen som en funksjonell, konkurransekraftig og integrert grenseregion. Rana Utviklingselskap er norsk sekretær for organisasjonen.
- Sagavägenföreningen: Sagavegen er en veiforbindelse mellom Norge og Sverige hvor til sammen 9 kommuner er medlemmer gjennom Sagavegföreningen.

Politiske styringsorganer - Folkevalgte

Oversikt over driftsutgifter- og inntekter, avvik fra budsjettall Politiske styringsorganer består i tillegg til politisk ledelse (ordfører) av samtlige nemnder og råd, samt et ansvarsområde for tilskudd.

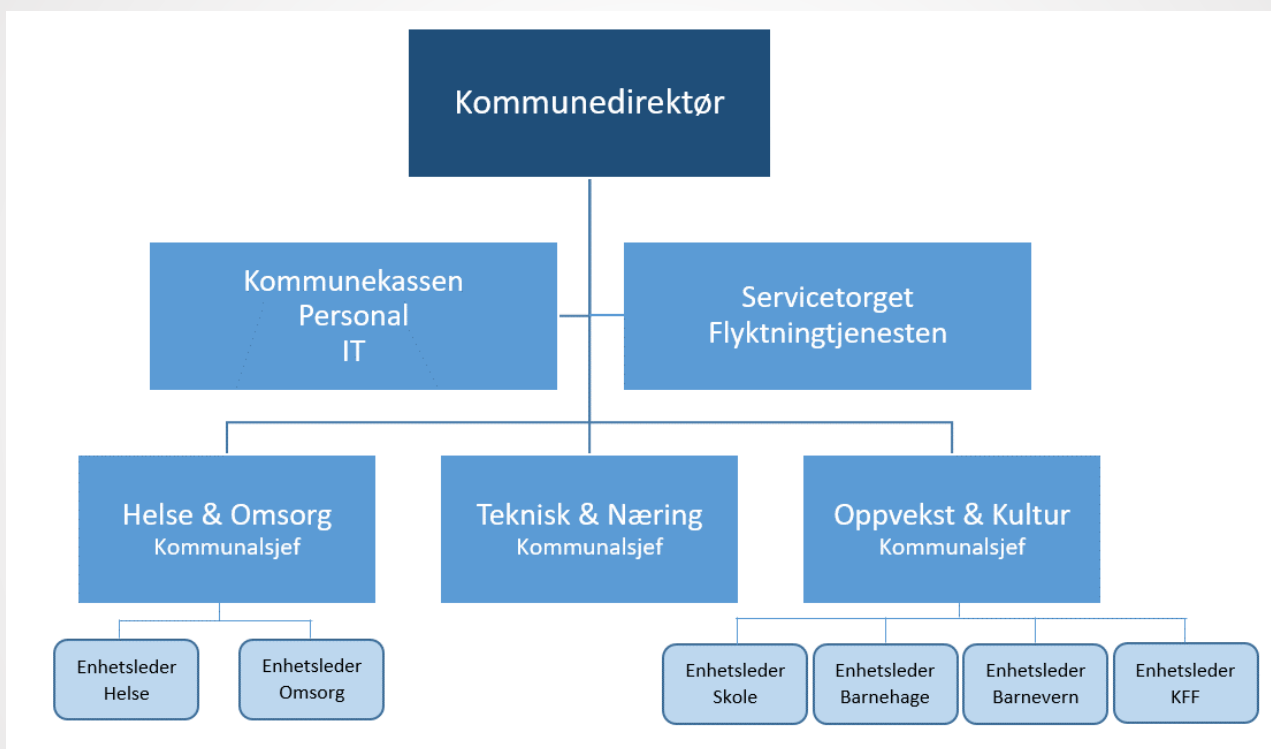
REGNSKAP - Politiske styringsorganer		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2022	2022	
10	Lønn	1 340 179	1 446 107	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	1 775 179	970 493	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	1 248 322	1 281 004	
14	Overføringsutgifter	2 530 264	4 531 300	
15	Finansutgifter	3 213 296		
17	Refusjoner	-320 000		
18	Overføringsinntekter	-483 836		
19	Finansieringsinntekter og finansieringstransaksjoner	-200 000		
TOTALT		6 911 183	7 013 904	-1

Politisk ledelse og politiske organer

Ordfører	Ellen Schjøberg	SP
Varaordfører	Tor Stabbforsmo	SP
Utvalg for Næring og Naturforvaltning, leder	Raymond Fagerli	SP
Utvalg for Oppvekst og Kultur, leder	Børge Marsfjell Hopen	SP
Utvalg for Helse og Omsorg, leder	Marita Eggen	AP

Politiske aktiviteter og vedtak

Politisk utvalg	Antall møter	Politiske saker	Referatsaker	Delegasjonssaker
ADM	2	4	127	0
AMU	4	6	0	0
FS	9	66	27	17
FOND	2	5	0	0
KS	9	76	54	0
NN-utvalget	7	37	15	115
OK-utvalget	5	12	2	143
HO-utvalget	6	12	4	6
Råd for eldre og funksj.	6	9	6	0

Internkontroll, GDPR og etiske vurderinger

Kommuneloven sier: *kommunedirektøren skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.*

Kommunedirektøren i Grane kommune godkjenner / forkaster samtlige saksframlegg som skal fremmes politiske organ. Dette skjer ved en godkjenningsordning i saksbehandlersystemet Websak.

I 2022 ble Grane kommune med sammen med digitale Helgeland med felles personvernombud. Dette er Ståle Sjøvoll fra Rana. Kom kommer på besøk i vår -23 for å kartlegge behovet i kommunene for videre arbeid med personvern.

Grane kommune bruker Compilo som internkontrollsystem for egenkontroll av administrasjonens arbeid jfr. relevant lovverk.

Her har vi avsatt en ressurs på 20 % stilling som innehar denne rollen for opplæring og utvikling av systemet.

Avvik fra rutiner og avvik med konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet skal registreres via dette systemet.

Alle avdelinger har fått opplæring i bruk av dette systemet og det er avsatt ressurser til videre opplæring for de som ønsker dette.

Nye rutiner for varsling er også vedtatt og ligger i Compilo.

Kurs i håndtering av varsling gjennomføres i 2023.

HR-området, Human Resources / Human kapitalen 2021

Kunnskapsarbeid utgjør nå 50-80 % av bruttonasjonalprodukt i industrinasjonene.

Grane kommune er en organisasjon med kunnskapsintensive arbeidsoppgaver.

I stor grad må den enkelte medarbeider ta ansvaret for sine arbeidsoppgaver med få ansatte.

Kommunedirektøren mener vi i stor grad evner å belønne gjennom lønnsystemene, pensjonsordning, tilrettelegging for et godt samspill mellom hjem og arbeid; fleksitid, permisjonsreglement, barnehageplass og pendlertilskudd.

Gjennom medarbeidersamtaler og gjennom tillitt, mellom ansatte og leder, skal hver leder bidra til at våre medarbeidere behersker sine oppgaver, involveres i prosesser og har tilstrekkelig kunnskap, slik at det ikke skapes unødvendig stress og usikkerhet i organisasjonen.

Vi har dette året gjennomført felles opplæring i HMS 40 timers kurs for alle ledere med personalansvar, verneombudene og hovedtillitsvalgte.

Grane kommune skal ha fokus på HMS arbeid i de enkelte avd kontinuerlig. Jobbe med de tiltak hver avdeling ser som nødvendig for å utvikle organisasjonen og ha et godt arbeidsmiljø.

Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelser dette året, men vi har gjennomført evaluering etter omorganiseringsprosess fra 2020/2021. Rapport foreligger og er presentert for tillitsvalgte og ledere.

Grane kommune har flere ansatte som gjennomfører videreutdanning og fagutdanninger ihht. vårt behov for mer kompetanse og faglærte.

Vi satser på å få flere fagutdannede og flere med høyskoleutdanning i henhold til kommunens behov framover. Satser på rekruttering og er med i flere prosjekt sammen med flere kommuner på Helgeland.

Sykefravær

Sykefraværet i Grane kommune har vært veldig høyt dette året. Fra at vi har hatt et stabilt fravær i Grane kommune over flere år, har vi dette året hatt et fravær på hele 10,7 %. Dette er jevnt fordelt på hele kommunen.

Vi tror at Grane kommune fikk en del fravær i ettertid av det store utbruddet av corona. Vi har hatt mange som har slitt med sykdommer og langvarige forkjølelse og influensalignende sykdommer. Tror at det skjedde noe når vi sluttet å sprite oss og vi igjen oppsøker fellesskap og reiser mer. I tillegg har vi en del ansatte som er gravide og hatt langvarige fravær, og mange har vært sykemeldt hele svangerskapet. Dette utgjør en del av fraværet.

Viktig å sette HMS på dagsorden på de ulike personalmøtene.

God trivsel hindrer unødig fravær. Satser på en del felles sosiale tiltak i løpet av hvert år for alle ansatte i tillegg til at hver avdeling jobber tett med trivsel. Det ble et felles arrangement på bygdetunet på våren for alle ansatte, hvor vi hadde en del felles aktiviteter med litt utfordringer og felles mat. Veldig koselig med ganske mange ansatte som deltok. Videre hadde vi julebord for alle ansatte før jul hvor vi var ca. 150 stk. og fikk veldig god tilbakemelding på at dette var veldig trivelig. Viktig å kunne treffes på tvers av avdelinger.

Vi nådde ikke vår målsetting i IA plan dette året som er på 6 %.

Grane kommune jobber med ulike prosjekt for å se om det vil ha effekt framover i forhold til nærvær og trivsel. På helsetunet jobbes det med vår IA kontakt med et prosjekt hvor ansatte, ledere og tillitsvalgte er med. Prosjektet heter et rausere arbeidsmiljø. Dette går over et år med ulike tiltak. Evaluering etter 1 år. Oppstart var høsten 2022.

På Oppvekst- og kulturavdelingen har vi hatt Friskgården inne med fokus på en helsefremmende arbeidsplass, som det jobbes med videre.

Kommunedirektør Anne Kristin Solheim og Ordfører Ellen Schjølberg testen tandemsykkelen før Arctic Race løpet aug. 2022.

Ansatte som jobber med Inn i jobb-prosjekt, her sammen med Janne Vangen, NAV Vefsna.

Kommunedirektør Anne Kristin Solheim som Lucia på kommunehuset desember 2022

Legemeldt sykefravær for 3. kvartal 2022. Prosent.

		Grane kommune	Alle kommuner
Alle næringer	Begge kjønn	5,9	6,2
	Kvinner	6,4	6,9
	Menn	3,9	4,0
Offentlig administrasjon mv.	Begge kjønn	11,7	4,7
	Kvinner	9,3	5,5
	Menn	23,1	3,6
Off. adm., undervisning, helsetj. samt pleie og omsorg	Begge kjønn	6,1	6,2
	Kvinner	6,3	6,9
	Menn	5,0	3,9
Undervisning	Begge kjønn	2,7	4,3
	Kvinner	3,3	4,8
	Menn	0,8	2,8
Grunnskoleundervisning	Begge kjønn	2,7	4,3
	Kvinner	3,3	4,8
	Menn	0,9	2,8
Helsetjenester	Begge kjønn	4,2	6,9
	Kvinner		7,4
	Menn		4,2
Pleie og omsorgstjenester i institusjon	Begge kjønn	5,0	7,5
	Kvinner		7,9
	Menn		4,5
Andre omsorgsinstitusjoner samt bofellesskap	Begge kjønn		7,5
	Kvinner		8,3
	Menn		5,0
Sosiale omsorgstj. uten botilbud, ekskl. barnehager	Begge kjønn	5,9	7,2
	Kvinner	6,5	7,8
	Menn		4,9
Barnehager	Begge kjønn	6,8	7,5
	Kvinner		7,7
	Menn		5,1
Barnevernstjenester	Begge kjønn		7,7
	Kvinner		7,9
	Menn		5,7
Kommunale sosialkontortjenester	Begge kjønn		6,5
	Kvinner		6,9
	Menn		4,7

Helse, miljø og sikkerhet

Alle våre medlemmer i arbeidsmiljøutvalget, verneombud og ledere har gjennomgått 40 timers kurs i HMS. Nye valgte får tilbud om kurs hvert år.

Vi har Friskgården som vår bedriftshelsetjeneste til å være med på forebyggende arbeid og kursing av våre ansatte. De gjennomfører også helsekontroller på våre ansatte i tråd med de krav som foreligger.

Kursing av medlemmer av AMU vedr. hva er arbeidsmiljøutvalgets oppgaver.

Pensjon

Våre pensjonsordninger har vi gjennom avtale med KLP og Statens pensjonskasse.

KLP har avholdt møte med Grane kommune, både med ledere og med den enkelte ansatte som ønsket informasjon om sin egen pensjon. Dette gjøres hver år.

Vi har ingen i 2022 som gikk av med AFP.

Seniorpolitikk

Seniorpolitikken har overordnede mål å stimulere ansatte til å stå i jobb framfor å velge å gå av med pensjon. Vi ser at flere arbeidstakere over 62 år velger å stå i jobb lenger i dag enn tidligere - så de igangsatte tiltakene synes å virke.

Seniorpolitikken i Grane kommune ligger innfelt i vår lønnspolitiske plan og ansatte over 62 år får 10.000,- ekstra i lønn i 100 % stilling hvert år fram til fylte 67 år eller tilsvarende sum i antall fridager i disse årene, hvis dette er ønskelig og at det er mulighet i henhold til den enkeltes arbeidsplass.

Likestilling

Likestilling, kvinner – menn

Likestilling, etnisitet

Arbeidsgiver skal jobbe aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Vi har et ansvar for at mangfold skal fungere og gjerne gi oss nye perspektiv slik at vi kan løse oppgaver på en bedre måte sammen. Som flerkulturell arbeidsplass har vi et potensiale for ny utvikling.

I 2022 hadde Grane kommune 19 ansatte med utenlandsk opprinnelse.

Likestilling, funksjonsevne

Kommunesektoren er bedre enn privat og statlig sektor til å ansette og ivareta de som faller utenfor i arbeidsmarkedet.

Grane kommune har i flere år stilt seg åpen for ansettelser og arbeidstrening av personer som av ulike årsaker kommer inn under betegnelsen nedsatt funksjonsevne.

Vi er en stolt arbeidsgiver til ansatte med ulike evner og tilpasser arbeidet etter mestring.

Det er tilsatt 1 ny med nedsatt funksjonsevne.

Det har ikke skjedd ombygginger i kommunens bygg mht universell utforming i 2022.

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger i Grane kommune

Tall pr. 1.12.2021 og 1.12.2022 basert på KS' PAI-register:

Kjønn	Månedsførtjeneste 2022	Grunnlønn 2022	Endring i månedsførtjeneste 2021-2022	Endring i grunnlønn 2021-2022	Ansatte 2022	Årsverk 2022	Endring i årsverk 2021-2022
Kvinner og menn	47.436	43.685	1,0 %	1,9 %	209	159	4,1 %
Kvinner	46.013	43.007	2,8 %	2,6 %	167	131	11,6 %
Menn	53.903	46.767	-0,7 %	1,6 %	42	29	-20,0 %

Lønnsforhold justert for ulike faktorer i Grane kommune

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn.

Tall pr. 1.12.2020, 1.12.2021 og 1.12.2022:

	2020		2021		2022	
	Kvinner månedsførtjeneste i prosent av	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsførtjeneste i prosent av	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsførtjeneste i prosent av	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	80,9	89,3	82,4	91,1	85,4	92,0
Alder	80,9	89,3	82,4	91,1	85,4	92,0
Stillingsgruppe	82,1	92,6	85,3	96,3	88,7	99,6
Stillingskode	98,0	99,4	98,3	100,4	99,7	100,7
Utdanning	87,9	97,1	86,6	94,0	89,4	94,1

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

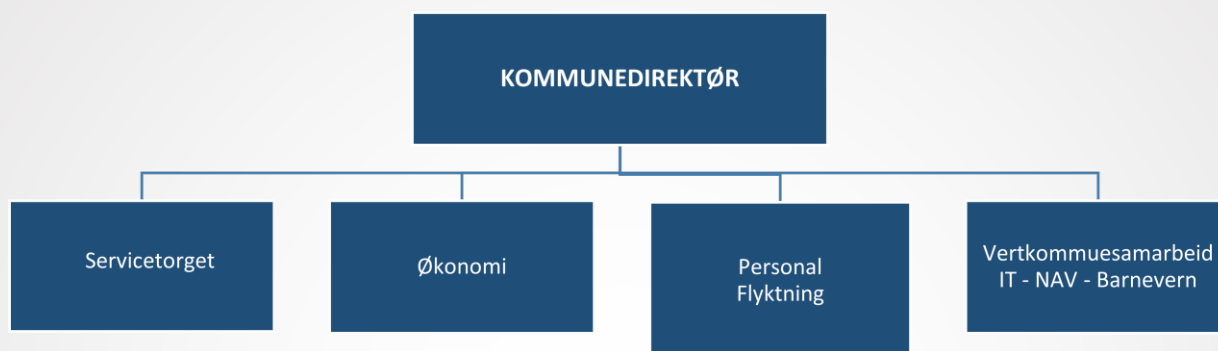
Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn i Grane kommune

Tall pr. 1. desember i det enkelte år:

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstall					
		2020		2020		2021	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9 %	Kvinner og menn	24	11,5	20	10,0	23	11,0
	Kvinner	16	9,9	13	8,6	13	7,8
	Menn	8	17,4	7	14,6	10	23,8
25 - 49,9 %	Kvinner og menn	13	6,3	20	10,0	18	8,6
	Kvinner	12	7,4	16	10,5	14	8,4
	Menn	1	2,2	4	8,3	4	9,5
50 - 74,9 %	Kvinner og menn	35	16,8	25	12,5	28	13,4
	Kvinner	27	16,7	19	12,5	24	14,4
	Menn	8	17,4	6	12,5	4	9,5
75 - 99,9 %	Kvinner og menn	39	18,8	34	17,0	34	16,3
	Kvinner	37	22,8	29	19,1	32	19,2
	Menn	2	4,3	5	10,4	2	4,8
100 %	Kvinner og menn	97	46,6	101	50,5	106	50,7
	Kvinner	70	43,2	75	49,3	84	50,3
	Menn	27	58,7	26	54,2	22	52,4

* Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50 % bli tilordnet gruppen 50 - 74,9 %. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Organisasjonskartet for avdelingen

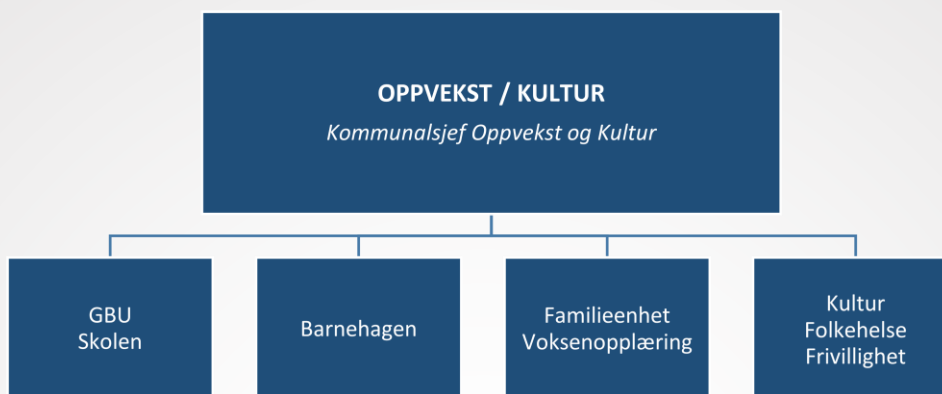
Tema	Rapport
Antall årsverk	8,4
Antall lærlinger	0
Fordeling kvinner/menn	10/0
Sykefravær	11,7 %

Økonomi

REGNSKAP - Sentraladministrasjonen		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2022	2022	
10	Lønn	7 247 767	7 055 481	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	5 772 903	4 206 000	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	1 460 957	1 320 000	
14	Overføringsutgifter	917 732	0	
15	Finansutgifter	2 548 007	2 536 800	
16	Salgsinntekter	-93 044	-138 000	
17	Refusjoner	-1 550 470	-63 000	
18	Overføringsinntekter	-489 257	-470 400	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	7 247 767	7 055 481	
TOTALT		15 814 594	14 446 881	9

Organisasjonskart for avdelingen

Tema	Rapport
Antall årsverk	58,12
Antall lærlinger	4
Fordeling kvinner/menn	52 kvinner og 10 menn
Sykefravær	9,2 %

Barn med barnehageplass
- 2020

85,5 %

Elever i SFO/AKS
- 2022

58,5 %

Introduksjon

I Grane skal barn og unge oppleve et godt og inkluderende oppvekstmiljø, og bli best mulig rustet for voksenlivet gjennom trygghet, læring, trivsel og helse. Grane kommune skal legge til rette for at barn blir best mulig rustet for å møte voksenlivet, og for å skape gode liv. Vi ønsker robuste, kompetente ungdommer som trives i kommunen og mestrer livene sine.

Bærekraftsmål:

- 4 – God utdanning
- 3 – God helse og livskvalitet
- 10 – Mindre ulikhet

Barnets beste er alltid en forutsetning for vår praksis, og barnets stemme er vesentlig. Vi er helsefremmende barnehage og skole, og trafiksikker kommune.

Kultur er et viktig virkemiddel for å hindre utenforskap. Måltrettet innsats med tidlig inkludering av utsatte grupper og de som kommer til kommunen er en forutsetning for å oppnå dette.

Kultursektoren er viktig for å bringe mennesker med ulik bakgrunn og ulike meninger sammen i en felles offentlighet. Kultur etablerer møteplasser, og binder folk sammen på tvers av lag og foreninger.

Ved å samarbeide med innbyggere og frivillige skal vi tilrettelegge for et mangfold av frivillige-, idretts- og kulturelle tiltak og aktiviteter. Bygge på vilje til frivillig innsats og oppmuntre ildsjeler.

Familieenheten

Familieenheten skal bidra til en trygg og god oppvekst i Grane kommune gjennom forebyggende tiltak og lavterskeltilbud for barn og familier i kommunen. Her bygges det på tverrfaglig samarbeid og laget rundt barnet og familien. Ungdomsklubben er en møteplass for alle unge.

Barnevern ble omorganisert til vertskommunesamarbeid med Vefsn fra juli 2022. Det kom inn 8 bekymringsmeldinger i 4. kvartal 2022.

Høsten 2022 ble arbeidet med familieenheten restartet. Vi fikk på plass prosjektleder som skal arbeide med koordinering og innhold i familieenheten fram til medio 2024. Formålet er forebyggende arbeid i laget rundt barnet og familien.

Barnehagen

Visjon: Her skal alle trives!

Hovedmål: Alle barn skal gå ut av barnehagen med en følelse av å være god nok.

Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, og forebygge krenkelser og mobbing. I barnehagen har leken en egenverdi.

Grane kommune har fokus på språkutvikling i barnehagen for å forebygge lese- og skrivevansker samt andre potensielle utfordringer senere i oppvekstløpet. Bruk av digitale verktøy i barnehagen skal fremme nysgjerrighet, skaperglede og kreativitet. Barnehagen har god kvalitet, blant annet gjennom styrket pedagog- og voksentetthet.

Våren 2022 ble tidligere Karius og Baktus kulturbarnehage samlokalisert med Grane kommunale barnehage etter oppkjøp året før. Året har vært preget av nye rutiner og tilvenning i forbindelse med denne prosessen. På sikt håper vi at dette skal gi bedre forutsetninger til drift, og at bemanning brukes smart og til barnas fordel. Det har vært fint å bli flere ansatte samlet, samt at barna har fått flere å spille på.

Høsten 2022 har vært preget av mye sykdom i personal og barnegruppe. Etter å ha desinfisert mye under pandemien, samt at det har vært lite sykdom, har det kanskje gitt oss en smell i etterkant når restriksjoner har blitt lettet på. Barnehagen har generelt hatt høyt nærvær, og når det blir mye sykdom settes en på prøve. Med en grunnbemanning som er høyere enn normen, har vi klart å holde åpent hele perioden med sykdom. Noe utviklingsarbeid har blitt satt på vent, da hovedfokus har vært å gi barna omsorg og trygghet i hverdagen. Vi har fra dag til dag omkalfatret på personal gjennom perioder med sykdom, for å gi barna mest mulig trygghet, og for å holde en forsvarlig drift. Tilgang på vikarer i en kommune med lav arbeidsledighet er ikke stor. Heldigvis har vi pensjonerte medarbeidere som har stilt opp.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagens visjon er «Her skal alle trives», og vårt hovedmål er «Alle barn skal gå ut av barnehagen med en følelse av å være god nok». Vår oppgave er å gi både omsorg og oppdragelse, legge til rette for lek og se til at hverdagsaktiviteter og læring er tilpasset barnas nivå og utvikling. Med utgangspunkt i vår visjon, vårt hovedmål og satsingsområder, ønsker vi at alle barn, uansett alder, kjønn, nasjonalitet, funksjonsnivå, kultur- og familiebakgrunn skal oppleve at de er betydningsfulle mennesker i vårt fellesskap. «Vennskap - med hjerte for alle» har over flere år vært barnehagens satsingsområde. Dette passer godt inn i lovendringen som kom i 2021 hvor barnehagene fikk en aktivitetsplikt når barn ikke har det bra i barnehagen. I tillegg legger vi mye vekt på språk og uteglede, samt at vi er godt i gang med å implementere digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet.

Pedagogene har startet på lederutvikling som skal gå over 2 år, i tillegg til å tilegne seg mer kompetanse på å være leder i barnehage, har de valgt uteleken som utviklingsarbeid. 7 fagarbeidere har deltatt på kurs i sosialpedagogikk på kveldstid.

Grane fikk 6. plass på kvalitet i barnehagen «Norges best styrte kommuner – Kvalitetsindeksen 2022». God voksentetthet, bemanning med fagbrev og barnehagelærerutdanning, god pedagogtetthet.

Pr. oktober 2022 var det 52 barn i barnehagen. 33 barn over 3 år og 19 barn under 3 år.

Skolen

Elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø. Grane kommune skal arbeide mot gode læringsresultater, der elevene i stor grad får utnyttet sine potensialer og styrker.

HOVEDMÅL i satsing på tilpasset opplæring i lesing i alle fag 21–24; Våre elever er funksjonelle lesere og har leseferdighet som er forventet på det trinnet de går.

Undervisningen er praktisk, variert og relevant. Det jobbes med tidlig innsats og god vurderingspraksis. Det jobbes med mestringsstro i elevgruppa for å få best mulig læringsresultat og livsmestring. Graneskolen har uteskole og jobber med å skape lokal tilhørighet, kunnskap om lokalt næringsliv, kulturer, og forståelse for samisk kultur. Vi vil at barn og unge i kommunene skal vite verdien av mangfold, og viktigheten av inkludering, og at deres stemme er viktig og skal bli hørt.

Vi har 140 barn i skolen (på 1.–10. trinn) og 25-30 barn i SFO. Av disse får 14 elever spesialundervisning, og i 2022 har vi hatt sju §9a saker (bekymring rundt trygt og godt skolemiljø) gjennom året. Når det gjelder faglige resultater ser vi en fin utvikling på Nasjonale Prøver på 5. trinn, og at vi ellers er stabile når det gjelder resultater på ungdomstrinnet. Når det gjelder elevenes tilbakemelding til oss, viser elevundersøkelsen at elevene i stor grad trives på skolen, og det er svært få som sier de opplever mobbing. Vi kan se at motivasjonen for skole og skolearbeid er lav særlig på mellomtrinnet (5.-7.), og at vi kan bli bedre når det gjelder elevmedvirkning, og oppfølgingen til foreldrene på noen trinn. Dette tar vi tak i og skal jobbe med framover. Som valgt utviklingsområde har vi Tilpasset opplæring i lesing i alle fag, og i skoleåret 2022-2023 deltar vi i en pilot i regi av Universitetet i Tromsø, sammen med noen skoler fra Vefsn og Hemnes. Piloten består av modulbasert kompetanseheving i blant annet begynneropplæring, avdekker-kompetanse og tilpasset opplæring.

Høsthalvåret 2022 (og vårhalvåret 2023) gjennomførte vi en Pilot med endring av skoleuka for 1.-4. trinn der vi økte antall skoledager fra 4 til 5, og reduserte antall undervisningstimer per dag fra 4,5t til 3,75 t. Denne piloten evalueres våren 2023, og eventuell videreføring bestemmes. Denne piloten gjennomføres med bred involvering av foresatte.

SFO

Grane kommune skal gi et godt og variert tilbud for elevene i SFO.

Hovedmål: Alle barn får anledning til å være barn sammen. Barna skal føle tilhørighet, trygghet og omsorg blant andre barn og voksne.

Aktivitetstilbud med variasjon som skaper trivsel. SFO har fokus på medbestemmelse og barna får derfor i stor grad drive selvstyrte aktiviteter og lek.

Voksenopplæringa

Det har vært to grupper som har fått viderekommende norskopplæring på to nivå, dette er stort sett arbeidsinnvandrere. Etter at vi fikk flyktninger fra Ukraina har vi også hatt i to norskgrupper etter nivå for disse.

Kultur og folkehelse

Etter to år preget av pandemi og tilhørende smittevernrestriksjoner, kunne vi endelig i 2022 begynne å gå tilbake til normal aktivitet på kulturfronten.

Granedagsuka i juni hadde ble markert med et rikholdig program fem dager til ende med meget godt besøk av både innbyggere og tilreisende.

Enheten har gjennomført en rekke kulturarrangementer, hvor Bolystgruppa, Den kulturelle skolesekken, Den kulturelle spaserstokken, Festspillene Helgeland og Helgeland friluftsråd har vært noen av våre samarbeidspartnere.

Bygdekinoen arrangert 20 kinoforestillinger på Trofors samfunnshus med varierte kinoforestillinger for små og store graneværing.

I sommerferien arrangerte enheten feriekubb for elever i grunnskolealder. Fem dager med ulike aktivitetstilbud ble gitt i tillegg til ei uke med friluftsskole i regi av friluftsrådet.

De siste årene har vi jobbet målrettet og vellykket for å skape flere møteplasser og aktiviteter for pensjonister, med frivilligsentralen som base for dette arbeidet. I 2022 ønsket vi å styrke fritidstilbudet også for kommunens barn og unge.

Ved skolestart høsten 2022 tok enheten initiativ for et felles møte mellom administrasjon, Utvalg for oppvekst- og kultur, Ungdomsråd, FAU i skole og barnehage, samt representanter for lag og foreninger. Agendaen for dette møtet var hvordan vi i fellesskap kan skape flere fritidstilbud for barn og unge i kommunen. Det ble et fruktbart møte som resulterte i etablering av juniorklubb for 5.-7. trinn og to aktivitetsgrupper for unger i barnehagealder.

Gjennom hele året har det vært jobbet aktivt med å skaffe lokaliteter for Ungdommens hus. Etter måneder med planlegging og søknadsskrivinger for å skaffe ekstern medfinansiering, kunne vi 12. desember invitere til storstilt åpning av Ungdommens hus ved det gamle sykehjemmet i skolevegen.

Ungdommens hus

Ungdomsrådet har deltatt aktivt i prosessen slik at målgruppen hadde fått komme med innspill til hvordan lokalene og tilbudet skulle bli.

I tillegg til kommunal bevilgning til formålet, fikk vi tilsagn på eksterne midler fra Bolyst, Bufdir, Ungdom og fritid, Frifond og Kulturrom til innkjøp av møbler og utstyr.

Ungdommens hus har åpnet for ungdomsklubb to dager i uka, mens juniorklubben er åpent en dag i uka.

Vi ønsker også å rekke en stor takk til ansatte ved Teknisk- og næringsavdelingen som velvillig har stilt opp når vi trengte hjelp med flytting og montering av utstyr.

I oktober reiste enhetsleder og to representanter fra ungdomsrådet til Hammerfest for å delta på konferansen Ungdomsråd i nord. Her var ungdomsråd fra hele Nord-Norge samlet for å lære av hverandre. Ungdomsrådslederen fra Grane holdt et engasjerende foredrag om hvordan vårt ungdomsråd hadde jobbet med medvirkning og etableringen av Ungdommens hus.

Folkehelseloven pålegger kommunene hvert fjerde år å utarbeidet et oversiktsdokument over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Dette arbeidet ble gjort i vårmånedene og presentert i flere politiske organ før sommerferien. Oversiktsdokumentet viser at vi fremdeles har en høy andel unge uføre i Grane, det er også en økende tendens med overvekt blant innbyggerne våre, og andelen som sliter med muskel- og skjelettlidelser er høyere enn landet som helhet.

Demografien viser at det i årene fremover vil bli en høyere andel eldre blant våre innbyggere.

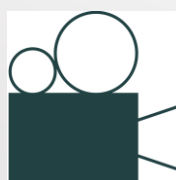
Enheten registrerte i 2022 en markant økning av innbyggere og gjestearbeidere som ønsker å benytte treningsrommene i idrettshallen. Vi har behov for oppgradering av treningsutstyret og utvidelse av lokalitetene.

I Grane har vi gjennom flere år hatt et folkehelseiltak hvor vi tar tilbydd gratis fritidbading for våre innbyggere.

Folkehelseiltaket har hatt god effekt og vi ser en dobling i antall brukere av tilbudet. Ekstra gledelig er det at stadig flere voksne benytter seg av tilbudet.

I samarbeid med Bolystgruppa engasjerte vi en landskapsarkitekt for å bistå oss i arbeidet med prosjekteringa av aktivitetsparken på Stormoen. Disse tegningene fikk vi overlevert på senhøsten. Dermed ble det ikke tid til mer arbeid med aktivitetsparken før snøen kom enn å gjennomføre første del av anbudsrunder i anskaffelsesprosessen. Minigolfanlegg og pumprack ble innkjøpt på tampen av året.

Vi fortsatte også dette året et godt samarbeid med Grane IL om fjelltrimmen, som i 2022 bestod av 21 poster av ulik vanskelighetsgrad, fordelt over hele kommunen. Tilbudet er veldig godt brukt av både innbyggere og besøkende.

Besøk pr. kinoforestilling

12,3

Frivillige lag og foreninger - 2022

19 foreninger

Frivilligsentralen

Grane Frivilligsentral har også i år driftet sentralen på en meget aktiv måte.

Vi har videreført vårt samarbeid med pensjonistforeningen og driftet Aktiv senior som har hatt fokus på at våre eldre skal ha mulighet til å delta på aktiviteter for å forhindre ensomhet og passivitet. Dette har skjedd ved ukentlige aktiviteter fire dager i uka.

Mandager er vi sammen med frivillige ansvarlig for steking av vafler ved dagaktivitetssenteret på helsetunet, til glede for beboere i sykehjem og omsorgsboliger.

Vi har balansetrening i hallen for de i alderen 60+ en gang i uken, samt internettkafe på frivilligsentralen hver tirsdag.

Onsdager har vi felles middag for de som ønsker å spise sammen med andre.

På torsdager har Aktiv senior varierte aktivitetstilbud fra uke til uke.

Vi har feiret vaffeldagen, vært ute med bålpannen og kokt kaffe. Quiz og bingo har vi kjørt flere ganger, noe som har blitt en populær aktivitet. St. hans feiring i Svenningdalen, restaurantbesøk på Tippen Gastro har vi også gjennomført.

Andre turer har vært pensjonisttur til Hemavan, vi har ved flere anledninger dratt til Mosjøen på bytur med kommunebussen, og arrangert turer i egen kommune med Strandli gård, bygdetunet, Stavassgården, og Svenningsvatn som turmål. I august fikk vi endelig anledning til å dra til Leirskardalen og se «Klemetspelet».

Frivilligsentralen deltok i arrangementskomiteen for sommerfesten på helsetunet. Tur til Brønnøysund hvor vi besøkte Horn skinn og garveri, og Dragereiret hvor vi fikk servert «ugressuppe».

Vi fikk også gjennom året div billetter til kino og teater via Den kulturelle spaserstokken.

1. oktober arrangerte vi dansegalla for å markere eldredagen.

De torsdager vi ikke har vært på tur har vi hatt kaffe med tilbehør i frivilligsentralen sine lokaler.

Vi startet en reiseklubb og mandag 25. april 2022 sto vi 23 stykker på togperrongen med koffertene og billetter til Alcudia, Mallorca. Dette ble en flott tur med mange fine tilbakemeldinger der mange ikke ville ha tatt turen til Syden alene.

Frivilligsentralen søkte til tiltaket Aktiv senior folkehelsemidler og transportstøtte fra Nordland fylkeskommune, og begge søknadene ble imøtekommet.

Hver onsdag har vi småbarnstreff på frivilligsentralen. Dette er et tilbud for de som er hjemme i barselpermisjon.

Termik og ledsageroppdrag er en også en aktiv tjeneste vi har.

Torsdag ettermiddag har vi tilbudet «Damer i vann», som er vanntilvenning for de som er utrygge i vannet og de som ønsker å lære seg og svømme.

Tv-aksjonen og Krafttak mot kreft som foregår hvert år har vi ansvaret for og der deltar barnehagen med vaffelsteiking. Krafttak mot kreft (innsamlings aksjon) der deltar konfirmantene med ansvar samt barnehagen med vaffelsalg.

Sammen med frivillige, folkehelse og menigheten har vi også i år hatt en lokal innsamlingsaksjon, «Et bidrag til jul» hvor vi har samlet inn gaver og penger til trengende i Grane kommune.

Julekveld for enslige ble også avholdt i år. Dette er den beste dagen i året hvor vi samles rundt et juledekket bord med god julemiddag som blir sponset av folkehelse og hjemmelaget karamellpudding fikk vi levert fra Coop.

Det var til sammen 1326 personer som benyttet seg av våre tilbud i 2022.

Ellers har frivilligsentralen stilt med to frivillige under vaksinerings mot Covid-19 ved helsetunet.

Biblioteket

Vi deltok på «Sommerles» også i 2022 og 56 barn i alderen 6-13 deltok. Biblioteksjefen var på besøk til førskoleungene og 1.-7. klasse for å informere om Sommerles før oppstart og for å dele ut diplomer etter at Sommerlesperioden var over.

Deltagerne leste 528 bøker med tilsammen 50754 sider i perioden 1. juni til 31. august.

Biblioteket har fortsatt med ukentlige spillkvelder for ungdom fra 7.-10. klasse. Tilbudet er fra 14.30–20.00 hver tirsdag. Biblioteket har Playstation, X-box, 3 Nintendo Switch, Spill-PC og en del brettspill. Ungdommene får litt mat som vafler, sveler, pølse, rundstykker, pizzasnurrer og matmuffins. Det ser ut til at ungdommene bruker mye av tiden til samvær og prat utenom spilling også. Brettspill har foreløpig ikke fanga interessen i særlig stor grad.

I 2022 har vi hatt til sammen 23 spillkvelder med i snitt 18 ungdommer pr. kveld. Det er vi godt fornøyd med.

Også i 2022 er «Tøyveskebiblioteket» i virksomhet. 15 tøyvesker fylt med barnebøker er til utlån i barnehagen.

Nytt av året er Språkkafe. Som en del av introduksjonstilbudet til flyktingene som har kommet fra Ukraina, er det språkkafe på biblioteket 2 timer hver onsdag. Vi spiller spill, løser kryssord og etter hvert som norskferdighetene har blitt bedre snakker vi mere sammen, også uten Google translate.

I oktober søkte biblioteket om å få være med på Bibliobattles, og som ett av 77 bibliotek i Norge fikk vi delta. Bibliobattles er en nasjonal konkurranse i Minecraftbygging som foregår på internett. Deltagerne fikk tildelt «tomt» og det var tre tema å velge mellom; Litteratur, Spill og film og Bibliotek. Byggingen pågikk i 4 dager i tiden 17.00–21.00 og enkeltpersoner og lag kunne melde seg på. En jury valgte de beste byggverkene fra hvert fylke og et av disse gikk videre til landsfinalen. Et lag fra Grane ble plukket ut som en av de 4 beste fra Nordland fylke.

For første gang ble det avviklet blomsterbyttedag, som et samarbeid mellom Facebookgruppa Hager og drivhus i Grane og Grane Folkebibliotek.

Det var ikke så mange som kom, men vi prøver igjen i 2023.

På årets Granedagslørddag hadde biblioteket bod på Gammelsagmaro. Det ble stilt ut diverse bøker, både for barn, unge og voksne. Det var mange som stoppet og tittet på bøker og det ble flere boksamtaler.

I løpet av året er det besøk av grupper fra barnehage og skole. Noen besøk er planlagt og det lages da et lite opplegg, mens andre ganger er det for å låne bøker.

I løpet av året har det vært en del aktiviteter for barn og unge, og det arbeides nå med å komme i gang med flere aktiviteter for voksne. Ønsket er å få flere voksne som etter hvert vil låne bøker regelmessig og vi ønsker også i større grad å synliggjøre hvor mye forskjellig litteratur som finnes på biblioteket.

I forbindelse med samisk nasjonaldag i februar, og samisk språkuke i oktober ble det laget utstillinger av samisk litteratur for alle aldersgrupper.

2465 personer besøkte biblioteket.

**Bøker lånt på
biblioteket - 2022**

2 527 bøker

Det lages også bokutstillinger i forbindelse med jul, påske og ellers ulike merkedager og aktiviteter.

Høsten 2022 kom vi i gang med et formalisert samarbeid med biblioteksjefene i Hattfjelldal og Vefsn. Det oppleves allerede for oss som et veldig nyttig samarbeid.

Det har vært 14 planlagte arrangementer i løpet av året, noen arrangert av biblioteket og noen i samarbeid med andre. Arrangementene har foregått i og utenfor biblioteket.

Biblioteket har også et svært godt samarbeid med resten av kulturavdelingen, noe som åpner for muligheter for aktiviteter biblioteket ikke kan gjennomføre alene, blant annet på grunn av økonomi.

Biblioteket var stengt 2 uker på sommeren dette året, i forbindelse med ferieavvikling og sykdom.

Kulturskolen

Stillingen som kulturskolerektor var dette året satt vakant at budsjettmessige årsaker.

Arbeidsoppgavene ble ivaretatt av enhetsleder og oppvekst- og kultursjef.

Vi har hatt en musikkpedagog ansatt og tilbudene i regi av kulturskolen har vært musikklek og instrumentopplæring i messinginstrumenter. I tillegg har musikkpedagogen sørget for at alle barn i SFO har fått et ukentlig kulturskoletilbud.

Barn med plass i kommunal musikk- og kulturskole - 2022

18,9 %

Økonomi

REGNSKAP - Oppvekst og Kultur		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2022	2022	
10	Lønn	42 581 755	41 649 964	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	5 471 234	4 093 211	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	3 437 963	1 420 000	
14	Overføringsutgifter	1 464 761	800 000	
15	Finansutgifter	1 065 118	59 256	
16	Salgsinntekter	-2 640 478	-2 784 283	
17	Refusjoner	-5 710 071	-1 978 000	
18	Overføringsinntekter	-2 248 581	-1 982 500	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-767 318	-170 000	
TOTALT		42 654 383	41 107 648	4

Samfunnet ser en trend der barn og unge sier de har dårligere mental helse og trivsel, læringsresultater går ned og det er en utfordring i å få barn og voksne til å *ville være på skolen*. Dette søker oppvekst og kultur å motvirke med tiltak, blant annet hentet fra Grane kommunes samfunnsplan som vektlegger disse 4 satsningsområdene:

Folkehelse, livsmestring og tilhørighet (Folkehelse og livsmestring i skolen)

- Godt oppvekst- og læringsmiljø i barnehagen, skolen og fritid, og gjennom familieenhets arbeid
 - Nulltoleranse mot krenkelser og mobbing
 - Forebyggende tiltak og tidlig innsats
 - God fysisk og psykisk helse
 - Lavterskeltilbud og motvirke utenforskap fra familienheten
- Mål om å være på eller bedre enn nasjonalt gjennomsnittsnivå på læringsresultater
 - Digitale verktøy for å fremme nysgjerrighet, skaperglede og opplevelse
 - God opplæring i lesing, med særlig fokus på begynneropplæringen og tilpasset opplæring med lesing i alle fag
- Aktivitetsparken på Stormoen og Ungdomsklubben skal gi gode fritid- og aktivitetstilbud
 - Legge til rette for gode utearealer, også ved skolen på Vegset
 - Gode fritidstilbud for barn og unge
- Brede i kultur og fritidstilbud til alle innbyggere
 - Støtte frivillige lag og foreninger
 - Øke areal på treningsfasiliteter

Bærekraftig samfunns- og næringsutvikling og Grane som nasjonalparkkommune

(Bærekraftig utvikling i skolen)

- Barnehagen og skolen har fokus på samisk kultur (Skolen skal i prosjekt *Ut på Vidda*)
- Naturopplevelser og tilhørighet
- Bærekraftig forbruk, redusere avfall og ressursforbruk, og endre forbruksmønstre

Organisasjonen inn i framtida (Demokrati og medborgerskap i skolen)

- Profesjonell og attraktiv arbeidsgiver med tydelig ledelse og godt kvalifiserte medarbeidere
 - Opprettholde og utvikle godt arbeidsmiljø mestring, menig og rolleforståelse)
 - Kompetanseheving gjennom utviklingsarbeid, kurs og utdanning. Vi å ha nok mange gode medarbeidere med rett kompetanse.
 - Rekruttere og beholde kvalifiserte medarbeidere
 - Nært samarbeid med tillitsvalgte og verneombud

Familieenheten skal arbeide forebyggende med tidlig innsats og lavterskeltilbud.

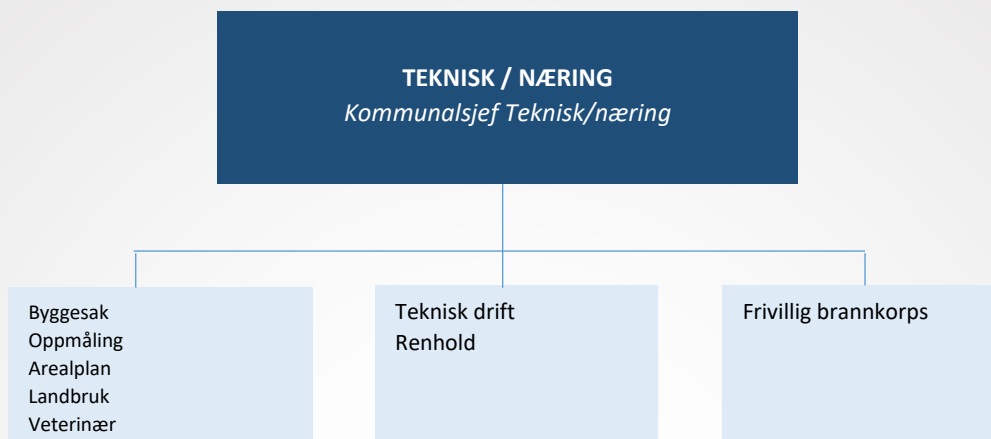
Kultur, frivillighet og folkehelse er med på å skape et bredt og godt tilbud til alle, helst i samarbeid med frivillige lag og foreninger.

Barnehagen, skolen og familieenheten arbeider for god oppfølging av barn og elever. Vi ønsker oss robuste barn med gode holdninger, som er omsorgsfulle og med god evne til å lære ut fra sine forutsetninger i en inkluderende og raus kultur.

Skolen satser på tilpasset opplæring i lesing i alle fag. Barnehagens satsningsområde er voksenrollen i forhold til lek og tilbakemeldingskultur.

Voksenopplæringa får som hovedoppgave å gi god norskopplæring til flyktningene mens dette er særs aktuelt.

Organisasjonskart for avdelingen

Tema	Rapport
Antall årsverk eks. frivillig brannkorps	22,75 (fordelt på 24 personer)
Antall lærlinger	0
Fordeling kvinner/menn	12,75/10
Sykefravær	16 %

Areal dekket av veier -
- 2022

2,54 km²

Areal dekket av bygninger
- 2022

0,33 km²

Introduksjon

Avdelingen var i 2022 inndelt i saksbehandlere/prosjektledere (4,5 stilling), drift- og vedlikehold (6 stillinger), renhold (11,75 stillinger) og veterinær (innleid stilling). Kommunalsjef har personalansvar for samtlige ansatte, men arbeidslederansvar er delegert ut til formann på drift- og vedlikehold og renholdsleder på renhold.

Avdelingen har også arbeidsgiveransvar for brannkorpset, som p.t. består av 16 personer.

Avdelingen er ansvarlig for:

- Kommunens rolle som forvalter av lovverk knyttet til blant annet:
 - Plan- og byggesaksbehandling (f.eks. behandling av reguleringsplaner, dispensasjonssaker, føring av planregister, byggesaksbehandling, fradeling av nye eiendommer).
 - Matrikkelføring (utsetting av nye grenser, føring av matrikkel).
 - Forurensningsloven (f.eks. utslippstillatelser private avløpsanlegg, utslippstillatelser bedrifter (eks. oljeutskillere) og annen anleggsaktivitet).
 - Landbruks- og reindriftssaker (f.eks. jordlovsbehandling, konsesjonssaker og tilskuddsordninger innen jordbruk og skogbruk).
 - Motorferdsel i utmark (søknader om dispensasjon, og drift av kommunalt løypenett for snøscooter).
 - Hjorteviltforvaltning (f.eks. kommunale målsettinger, bestandsplaner, skadefelling, innsamling av kjever, føring av hjorteviltregister).
 - Vegloven (f.eks. skiltvedtak, godkjenning og oppfølging av arbeidsvarslingsplaner på kommunale veger).
 - Eiendomsskatt (taksering og teknisk utsendelse av skatteseddel).
- Kommunens rolle som forvalter av ulike tilskuddsordninger:
 - Tilskuddsordninger knyttet til pandemi (Covid).
 - Kommunalt næringsfond.
- Veterinærtjenester (ordinær planlagt tjeneste og vaktberedskap).
 - Veterinærtjenester på dagtid i Grane.
 - Deltakelse i felles vaktordning sammen med Hattfjelldal kveld, natt og helligdager.
- Kommunaltekniske tjenester innen veg, vann- og avløp:
 - Drift- og vedlikehold av 9,5 mil med kommunalt vegnett (ivaretagelse av brøytekontrakter, gatebelysning, skiltmateriell, skoging, grøfterensk, oppgrusing, rekkverk, bruer, stikkrenner, bergskjæringer).
 - Produksjon og leveranse av rensset vann (drift av 8 vannverk og ivaretagelse av ledningsnett fra vannverk til kunder).
 - Mottak og behandling av slam (drift av 6 renseanlegg, flere pumpestasjoner og ledningsnett fra kunder til renseanlegg).
- Drift- og vedlikehold av kommunens bygningsmasse mm.:
 - Vaktmestertjenester og vedlikehold av kommunale formålsbygninger (32 bygg).
 - Renhold og vaskeri (renhold av alle bygg og drift av vaskeri på Helsetunet).
- Utleie- og vedlikehold av kommunens utleieenheter (60 enheter):
 - Kommunens part ved utleie av boliger (kontrakt, utlevering av nøkler, overlevering av bolig, gjennomgang av bolig ved opphør av leieforhold).
 - Vedlikehold av kommunens utleieboliger.
- Brannvern:
 - Det frivillige brannkorpset består av 16 konstabler som administreres av felles brannsjef med Vefsn og Herøy kommuner.
 - Feiing og tilsyn av fyringsanlegg er tjenester som kjøpes fra Vefsn kommune.

Gjennomføring av prosjekter i 2022

- Utvikling av et nytt næringsområde ved Laksvollen (pågående).
- Etablering av nye lokaler til Tannhelsetjenesten (pågående).
- Ny Formannskapssal (ferdigstilt).
- Nytt arbeidsrom Stormoen skole (ferdigstilt).
- Ladestasjoner ved kommunale bygg (ferdigstilt).
- Ny lokasjon minnesmerke Majavasstragedien (ferdigstilt).
- Ny belysning kunstgressbane (ferdigstilt).
- Stedsutvikling Fiplingdal Landhandel (pågående).
- Nødreparasjon av Stormo bru (ferdigstilt).
- Rekkverk Finnsåsbrua og Bjorbekk bru (ferdigstilt).

Beredskapsøvelse vannforsyning

Prosjekt stedsutvikling Fiplingdal Landhandel

Hytter i Grane
- 2022

735 hytter

Bor på
landbrukseiendom
- 2021

19,3 %

Ressursbruk

Økonomi

REGNSKAP – Teknisk/Næring		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2022	2022	
10	Lønn	17 581 735	16 881 313	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	18 694 482	17 429 800	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	3 303 368	1 695 000	
14	Overføringsutgifter	3 869 286	460 000	
15	Finansutgifter	13 327 161	13 357 268	
16	Salgsinntekter	-13 641 184	-12 899 000	
17	Refusjoner	-5 806 182	-290 000	
18	Overføringsinntekter	-1 136 656	-1 014 000	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 896 807	-1 259 568	
TOTALT		34 295 203	34 360 813	0

Avdelingen har i 2022 periodevis vært nede i 50 % kapasitet blant saksbehandlere/prosjektledere.

Framtidsutsikter

Teknisk og næring er en optimistisk avdeling som ønsker å levere gode produkter til Grane kommunes innbyggere. Avdelingen har oppnådd styringsfart, leverer gode produkter og er i stand til å løse de oppdrag kommunestyret fastsetter. Avdelingen vil samtidig vise til ulike utfordringer/hendelser som vil «treffe» kommunen i nær fremtid.

Næringsutvikling

Avdelingen fungerer som kommunens næringsavdeling, samtidig som Grane kommune også har eierandeler i næringssselskapet GNU. Samarbeidet mellom GNU og avdelingen er inne i en god flyt, men utad fremstår vi innimellom som ukoordinerte.

Teknisk og næringsavdelingen oppfatter også at mens avdelingen jobber ut fra at næringsutvikling er en del av en helhetlig samfunnsutvikling, jobber GNU mer spesifikt mot enkelttiltak.

Kommunalsjef Teknisk og næring er også kommunens næringsjef, men avdelingen er ikke tildelt ressurser til å drive med næringsutvikling.

Avdelingen har i 2022 uavhengig av dette valgt å gjennomføre/bistå flere næringsutviklingsprosjekter i samarbeid med lokale aktører hvor hovedfokus både er næringsutvikling og Grane-samfunnets totalutvikling. Bistanden som utføres har primært skjedd ved at kommunalsjefen har jobbet inn timene på helg og kveldstid, noe som ikke er bærekraftig over tid.

For å sikre at næringsutviklingen ikke stopper opp anmodes kommunestyret å sette GNU eller Teknisk og næring i førersetet for næringsutviklingen/samfunnsutviklingen i Grane kommune og tildele ressurser ut fra hvor ansvaret ligger.

Laksvollen

Laksvollen har i 2022 og vil i frem til november 2025 være et ressurskrevende prosjekt (økonomisk og arbeidskrevende) for Grane kommune. Planene og visjonen er «steikbra», men den økonomiske muskelen for gjennomføring bør i større grad dras av kommunens politikere.

Grane kommune arrangerte navnekonkurranse for det nye næringsarealet og i kommunestyret 19. oktober 2022 ble 10 åringen Dennis Kroken Hultgren vinneren av konkurransen, med navnet Laksvollen.

Etterslep på vedlikehold bygg

Det er et betydelig etterslep på vedlikehold av den kommunale bygningsmassen (både formålsbygg og utleiebygg). For å skape mer forutsigbarhet i byggdriften foreslås det at kommunestyret gir avdelingen tillatelse til å opprette et eget fond som kan brukes til langsiktig bygningsvedlikehold.

Videre anmodes det om tillatelse til å selge/avhende bygningsmasse som kommunen enten ikke har bruk for til daglig drift, eller er i en slik forfatning at det ikke er lønnsomt for kommunen å renovere byggene (gjelder utleiebygg).

Etterslep på vedlikehold veg og konstruksjoner

Grane kommune har et betydelig etterslep på vedlikehold av veger (asfaltdekker i boligområder) og spesielt på bruer.

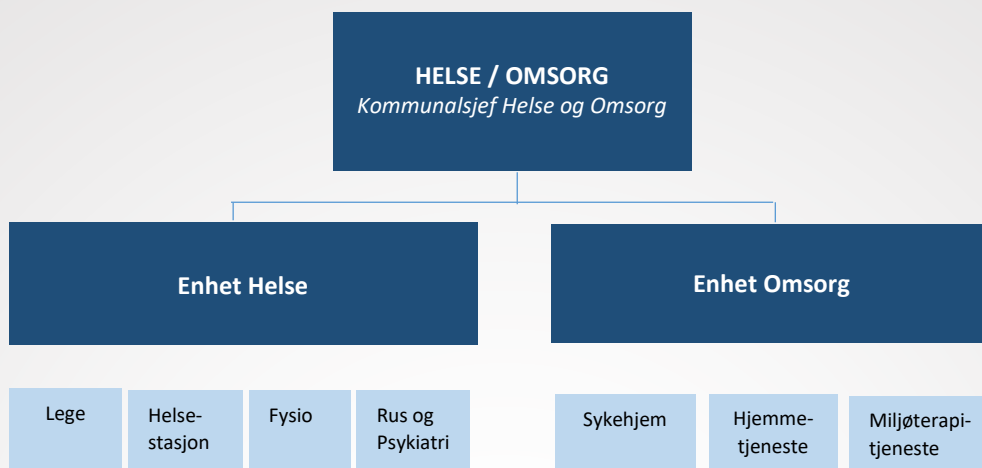
Spesielt bør tilstanden på Stormo bru vies oppmerksomhet, da utført nødreparasjon i 2022 kun er av midlertidig karakter (varighet på ca. 3 år). Kommunen gjennomfører også i år en inspeksjon av bruene, medførende at ytterligere konstruksjonsskader kan bli påvist.

Kommunale avgifter vann- og avløp

Grane kommune innførte i årskiftet 2022/2023 Momentum (beregningsprogram) for å kalkulere selvkost på vann- og avløpsgebyr.

Siden kalkulasjonene ikke forelå ved fastsetting av gebyrer for 2023 valgte Grane kommune å kun innføre en økning i gebyrer på 6%, mens kommuner rundt oss økte gebyrene med inntil 18,4%. Fra 2024 må man påregne at gebyrene for vann- og avløp vil økes betydelig også i Grane.

Organisasjonskart for avdelingen

Tema	Rapport
Antall årsverk	60,5
Antall lærlinger	2
Fordeling kvinner/ menn	68 kvinner / 9 menn (I tillegg kommer vikarer i vakante stillinger)
Sykefravær	8,7 %

Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem - 2021

13 %

Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester - 2021

20,9 %

Introduksjon

Avdelingen for Helse og Omsorg i Grane er ansvarlig for bortimot 50 % av kommunens totale tjenesteyting; her gis tilbud fra svangerskap til livets slutt. Det er omfattende lovverk som ivaretas av dyktige medarbeidere slik at innbyggerne i Grane sikres de tjenester de har behov for- og krav på.

Avdelingen er organisert i 2 områder som ledes av hver sin enhetsleder som har det totale lederansvaret for personal, økonomi og fag. Områdene er delt inn i ulike enheter etter fagområder.

Enhetsleder **omsorg** leder 3 tjenesteområder og dette innebærer blant annet personalansvar for ca. 90 medarbeidere (inkludert vikarer) i drift 24/7/365. Det meste av enhetsleders arbeidsoppgaver er følgelig av administrativt art; arbeidsavtaler, permisjoner, ferieavvikling, medarbeidersamtaler, tett oppfølging av sykemeldte – dette er de viktige oppgavene som utføres kontinuerlig. Gjennom 2022 har sykefraværet innen omsorg vært varierende, men i tillegg er det vakante stillinger som vi ikke har søkere til og dette er en utfordring vi deler med våre nabokommuner. Spesielt merker vi økende behov for ressurser i Miljøterapitjenesten og der er det veldig vanskelig å rekruttere.

Enhetene innen omsorg er ansvarlige for tilbud innenfor

- Institusjonstjeneste – Grane sykehjem med 24 senger
 - 16 langtidsplasser – inkludert 6+2 plasser for personer med skjerming (demensomsorg)
 - 4 korttidsplasser – rehabilitering/avlastning. Grane har avtale med Helgeland Rehabilitering, Sømna, der kommunen har betalt for behandlingsopphold for personer som har behov for rehabiliteringsopphold. I tillegg benytter Grane seg av ergoterapitjenester fra Helgeland Rehabilitering der ergoterapeut kommer til Grane, spesielt i forhold til hjelpemidler for barn.
 - 2 plasser for smittebehandling
 - 1 palliativ plass
 - 1 ØHD (pålagt tjeneste)
- Hjemmetjeneste
 - Hjemmesykepleie
 - Praktisk bistand/hjemmehjelp
- Dagsenter – dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente x2/uke
- Miljøterapitjeneste
 - Heldøgns omsorgsboliger
 - Avlastning
- Kjøkken
 - Leverer mat til beboerne i sykehjemmet.
 - Varmmat til hjemmeboende brukere som har vedtak om denne tjenesten.
 - Kan levere til ulike arrangement innad i tjenestene – avhenger av kapasitet på personell.
- Sommerpatrulje 2022: Med tilskudd fra Statsforvalter tok omsorg imot ungdom 15-19 år med målsetting om å bidra med positive aktiviteter for beboere i institusjon/omsorgsboliger. Tiltaket var positivt både for brukerne og ungdommen. Det medførte dog mye ressursbruk av personell – dette i den tiden vi er smalest på bemanning. Tilskuddet dekket ikke alle lønnsutgifter slik at det ble økonomisk underskudd.

Enhetsleder **helse** leder 4 tjenesteområder og dette innebærer blant annet personalansvar for ca 20 medarbeidere (inkludert vikarer). I tillegg er stillingen tiltenkt å bidra i 50 % inn i omsorg med fokus på HMS og internkontroll. Dette begynner så smått å komme på plass, men Grane er kommet i en utfordrende posisjon etter at begge fast ansatte kommuneleger sa opp gjennom 2022. En lege ble ansatt, men også denne sa opp og forlot kommunen etter et kort opphold. Administrering av vikartjenester er en krevende oppgave som tar mye tid. Covid-vaksinering pågikk gjennom hele 2022, dette krever også administrering og logistikk som enhetsleder håndterer.

Enhetsleder Helse har også ansvar for psykisk helse- og rustjenesten og denne er lokalisert utenom Helsetunet, noe som innebærer at enhetsleder må skifte kontorlokalisasjon for å være tilgjengelig for medarbeiderne.

Enhetene innenfor **Helse** er ansvarlige for tilbud innenfor:

- Legetjenester
 - Fastlegetilbud
 - Legevakt – Grane samarbeider med Hattfjelldal
 - Laboratorietjenester (helsesekretærer)
 - Veiledning turnusleger/ medisinerstudenter
- Psykisk helse- og rustjenester
 - Dagtidstilbud
 - Ulike aktivitetstilbud til grupper/personer
 - Psykososial beredskapsplan
 - Prosjektbaserte tilbud
 - Familieveiledning
 - Lavterskeltilbud – samhandling med Familieenheten
 - Lavterskeltilbud – helsehjelp for voksne og eldre
- Helsestasjonen
 - Helsestasjonstilbud for barn
 - Jordmor
 - Skolehelsetjeneste
- Fysioterapi – med kun én fysioterapeut er det knapt med ressurser til å dekke alle behov. Det er lite mulighet for forebyggende behandling, og det er beklagelig med tanke på muskel/skjelettplager hos en del innbyggere i Grane.

Administrasjonen

Lederteamet i helse og omsorg består av kommunalsjef, enhetsleder helse og enhetsleder omsorg. I 2022 tilkom 100 % konsulent for ressursstyring, innleie av personell til omsorgstjenestene.

I tillegg har vi konsulent for koordinerende enhet/tjenestekontor som samtidig er vår velferdsspesialist. Vi har også en hjelpemiddelkontakt med lang erfaring innen omsorg som bidrar til at personer med behov for hjelpemidler kan få hjelp.

Gjennom året har det vært prosjekt «Teamleder» i omsorgsenhetene for å ha en kontaktlinje mellom enhetsledere og personellgruppene. Av flere årsaker ble evalueringen av denne funksjonen utsatt til våren 23. I helse ble det opprette fagleder i enhet for psykisk helse- og rustjenesten i forbindelse med omorganiseringen 2020, erfaringen herfra vil bli brukt for å se om det kan være hensiktsmessig å opprette på flere områder.

Demografi og arbeidskraft

I likhet med mange andre kommuner blir gjennomsnittsalderen på Granes innbyggere høyere, andelen yngre synker. Selv om stadig flere seniorer holder seg friske lengre, er det et faktum at behov for helse- og omsorgstjenester øker i takt med at vi blir eldre. Det vi ser er at kommunene opplever at det stadig blir større og større utfordringer med å rekruttere nok helsefagarbeidere til omsorgstjenestene. Tilgangen på tilstrekkelig kvalifisert personell til de kommunale omsorgstjenestene oppleves som stadig mer krevende.

Enhetene innenfor omsorg gjennomførte en omfattende arbeidsmiljøundersøkelse der det ble utarbeidet planer for hvordan gjøre arbeidsdagene enda bedre for hver enkelt ansatt. Dette er en kontinuerlig prosess der alle må delta for å få best mulig effekt.

Grane ble også med i et fellesprosjekt for å jobbe med bemanningsutfordringene; «Bemanningsledelse». Dette er fundamentert i RKK Vefsn og KS konsulent har vært prosjektingeniører og bidratt både i fellesmøter med alle involverte kommuner (Grane, Vefsn, Hattfjelldal og Hemnes) og hatt dager her i Grane. Arbeidsgruppa i Grane har vært Kvalitetsutvalget HO, der HTV for NSF og Fagforbundet sammen med enhetsledere og kommunalsjef HO har vært mest deltakende. Prosjektet har mottatt tilskudd fra Statsforvalter, forvaltet av RKK Vefsn.

Gjennom 2022 har legesituasjonen endret seg ved at begge faste kommuneleger sa opp og forlot gjennom året. Selv om vi klarte å rekruttere en ny kommunelege så ble det kun for en kort periode. Gjennom året har vi hatt legetjenestene utført av vikarer fra byrå. Hver av dem er dyktige medarbeidere, men det er uheldig når kontinuiteten blir borte – både for innbyggerne, men også for kollegaene på legekantoret/øvrige tjenester som samhandler med legetjenesten. Grane mottok statlig tilskudd på 1,5 mill. kroner for å jobbe med legevakt. Tilskuddet er rapportert på, og pengene har kommet godt med til kjøp av tjenestene fra vikarbyråene.

Flyktninger til Grane

Grane har tatt imot flyktninger fra Ukraina gjennom 2022. Som beskrevet så er utgangspunktet i helse/omsorg i Grane krevende, men våre nye innflyttere har fått tilbud om tjenester ut fra sine behov.

Digitalisering

Velferdsteknologi er brukerrettet teknologi som har til hensikt å understøtte og forsterker brukernes

- trygghet
- sikkerhet
- muliggjøre økt selvhjelpenhet
- medbestemmelse og livskvalitet

Innenfor HO har vi fokus på omsorgsteknologi og har skaffet til veie sensorteknologi til beste for våre brukere. Noe oppleves av medarbeiderne som veldig positivt fordi de ser resultater raskt, mens innarbeidelse av andre teknologier tar lengre tid å få implementert.

Teknologi koster også – det er knyttet lisenser til utstyret og selv om hver enkelt sum ikke nødvendigvis er stor så ser vi at totalt koster dette. Det er ikke enkelt å vise til gevinstrealisering heller; den kan ligge i at brukeren får en bedre hverdag og det lar seg vanskelig måle i tall.

Sømløse helsetjenester

Gjennom 2022 har Grane kommune vært representert i møter med Helgelandssykehuset 2025 der fokus har vært å finne ut om det er områder primær- og spesialisthelsetjeneste kan samhandle når HLSH, avd. Mosjøen blir endret. Vi er ennå ikke kommet i mål, men det som er blitt tydelig er at presset på kommunale helse- og omsorgstjenester vil bli større når Helgelandssykehuset gjennomfører sine endringer.

Ressursbruk

Økonomi

REGNSKAP - Helse og Omsorg		Regnskap	Budsjett	Avvik i %
Art		2022	2022	
10	Lønn	52 849 273	53 927 866	
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egenprod.	5 316 968	3 909 590	
13	Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteprod.	4 256 753	1 160 000	
14	Overføringsutgifter	1 303 288	300 000	
15	Finansutgifter	889 904	50 676	
16	Salgsinntekter	-5 288 431	-4 395 000	
17	Refusjoner	-10 314 149	-10 713 500	
18	Overføringsinntekter	-3 838 098	-935 000	
19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 588 182	-1 310 000	
TOTALT		43 587 326	41 994 632	4

Fremtidsutsikter

Avdeling Helse og Omsorg har dedikerte medarbeidere i alle tjenester, et nytt Helsetun som representanter fra andre kommuner stadig ber seg på besøk for å la seg inspirere av, utvikling i tjenestetilbud over sektorer – det er svært mye positivt i tjenestetilbudene i kommunen.

Så har vi utfordringene med tilgang på kvalifisert personell. Her vil vi jobbe med å se på ulike alternativer for å kunne benytte våre ressurser på best mulig måte; f eks om dagtidsarbeider i deltid har kapasitet til å jobbe helger i omsorg, ungdom får tilbud om deltidsstilling som «husvert» og avhjelper omsorgspersonell. 2 av Granes innbyggere har startet på deltidsstudium i sykepleie høst 2022, de får økonomisk støtte fra kommunen. Velferdsteknologi vil bli enda mer aktuelt. Stadig flere ønsker å bo hjemme og kommunikasjonsteknologi er utbredt. Her må vi tenke internett tilgang til alle innbyggere i Grane.

I Miljøterapien ser vi behov for bofellesskap/bemannet omsorgsboliger. Der vil brukere kunne få glede av hverandre, samt personal vil få et kollegium å være sammen med. Det vil også bli enklere å sørve flere brukere med færre personell. Vi vet at tjenesten vil øke i årene som kommer slik at vi er nødt å se videre på dette.

I fellesskap med Familieenheten ser psykisk helse og helsestasjonen på utviklingen i skolehelsetjenesten.

En del barn og unge trenger ekstra tjenester og dette må vi ruste oss til. Vi har 1 helsesykepleierstudent fra jan 2023 som er en av «våre» og som forhåpentligvis blir værende i kommunen etter endt utdanning.

Vi har tanke om å starte prosjekt «Forebyggende hjemmebesøk» der målsetting er å bevisstgjøre innbyggerne på hvordan de kan innrette hjemmet slik at det går an å bo der selv med funksjonssvikt. Det kan dreie seg om løse matter på gulvene, for mange «ting» i tilfelle rullator eller for smale dører til badet.

HEPRO er leverandør av den digitale plattformen som Grane benytter seg av til velferdsteknologi. Denne avtalen går ut i starten av 2024 slik at ny rammeavtale må jobbes frem i løpet av 2023.

Journalsystemet som benyttes i omsorgstjenestene skal utskiftes – dette innebærer kostnader ved implementering av nye/pålagte systemer.

Behovet for helse- og omsorgstjenester øker og tilgangen på personell i disse tjenestene avtar/stagnerer. Dette er utfordringer som vi alle må ta inn over oss. Norge har svært gode velferdsordninger og som innbyggere har vi vennet oss mer og mer på at «samfunnet» skal ta vare på- og sørge for oss. Disse godene må vi ikke ta for gitt, særlig nå som vi opplever mer knapphet på ressurser. Vi ønsker å være i tett dialog med innbyggerne i Grane, jobbe sammen med forventningsavklaringer. Hvordan kan kommunen utvikle og bruke sine ressurser til å understøtte den enkelte innbygger sine ressurser og bygge opp der helse og krefter svikter?

Helse og Omsorg ønsker sterkt å levere tjenester som bidrar til at Grane skal være den best kommunen å leve og bo i – uansett alder.

Prosjektoversikt 2022

Prosjekt Navn	Enhet	Kroner	status
KS Inn i jobb	Sentraladministrasjon	200.000	Prosjektleder på 20 % stilling. Kartlegger og bistår unge voksne inn i jobb. https://www.ks.no/innijobb
KLP Arbeidsmiljønettverk	Strategisk	100.000	Prosjekt «Din stemme teller».
Tilbud til barn og unge med psykiske plager og problematisk rusmiddelbruk og behov for sammensatte tjenester. Tidligere het prosjektet: «Tilbud til barn og unge med behov for langvarig oppfølging og sammensatte behov»	Helse Psykisk helse og rus	1.100.000	Oppstart i 2020. <ul style="list-style-type: none"> • Tidlig intervensjon for å forebygge uheldig utvikling/ adferd. • Forebygge ungt utenforskap. • Lavterskeltilbud. • Økt tilrettelegging av aktivitetstilbud • Kompetent oppfølging og behandling for utsatte barn, unge og unge voksne. • Miljøterapeutiske tiltak individuelt og i grupper, og i skolen • Tverrfaglig og forebyggende arbeid. Se prosjektbeskrivelse for mer info.
Foreldrestøttende tiltak	Oppvekst og kultur Familieenhet	546.750	Fireårig prosjekt for å styrke foreldre i deres rolle som foreldre. Dette gjøres ved tidlig intervensjon for å forebygge uheldig utvikling/adferd. Det gis kompetent oppfølging og behandling av usatte barn og deres foreldre.
Bemanningsledelse	Omsorg	Fellesprosjekt gjennom RKK Vefsn som har søkt midler	
Et rausere arbeidsliv	Skole og sykehjem		Prosjekt gjennomført av arbeidslivsentret og Friskgården.
Sommeraktivitet for ungdom	Omsorg og teknisk	40.000	Omsorg fikk kun dekket en brøkdel av utgiftene i dette prosjektet. I tillegg er det svært personellkrevende i den perioden tjenesten har lavest bemanning slik at omsorg vil ikke tilby dette sommeren 2023.

Prosjekt Navn	Enhet	Kroner	status
Styrking av legevakt	Helse Legetjenesten	1.500.000	Redusere legevaktbelastning i småkommuner gjennom ulike tiltak. Grane opprettet 3. hjemmel lege, men har ikke lyktes med rekruttere. Rekrutterte 1 lege i 2022; vedkommende sa opp i feb 2023.
Styrking av helsestasjon og skolehelsetjeneste	Helse Helsestasjon	445.000kr/år	3-årig prosjekt, har midler ut 2023. Oppstart helsesykepleierutdanning jan. 2023.
Prosjekt Utenforskap - Teori helsefagutdanning	Omsorg	100.000	2-årig prosjekt, avsluttet 2022 – til sammen kr 200.000,-.
Velferdsteknologi	Helse og omsorg	Rammeavtale med leverandør av velferds teknologi som går ut februar 2024	Prosjekt med ny rammeavtale er startet i samarbeid med Vefsn, Hemnes og Hattfjelldal. Det er ikke prosjekt man kan søke midler om.
Digitale Helgeland	Grane kommune		Samarbeidsprosjekt 12 kommuner
Digitalt utenforskap. Digi-Hjelpen			Digipunkt i Servicetorget. Senior surf – kurs.
Digi Vet	Kommunedirektør og Landbruk	500.000	Samarbeidsprosjekt Grane og Hattfjelldal. Digitale Helgeland prosjektleder.
Klimaplan	Strategisk	200.000	Samarbeidsprosjekt. RKK prosjektleder. Vedtas i løpet av 2023.
Helhetlig ROS	Strategisk	650.000	Samarbeidsprosjekt. RKK prosjektleder.
Profesjonell skoleeier og barnehageeier	Oppvekst og kultur		